

MAGYAR NÉPLAP

FUGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest. VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Miniszterfalás.

Budapest, június 25.

Mult héten fel akartak falni egy minisztert. El voltak szánva a bukztatására, sőt fel is négyelték volna nyomban. Fejére zudították a nagy átkot. Kimarták volna még a hazából is. És mindezt miért? Csak azért, mert az állandó harcos felek közül nem az egyiket, hanem a másikat vette pártfogásba egy új törvényjavaslatában.

Melyik az a két fél, melyik közel ezer esztendeje áll szemben egymással ebben a szép országban? Hát egyik a mi népünk, a magyar földműves osztály; a másik pedig a zsidóság. Első képviseli a munkát, az izzasztó, izomtörő, rokkantó, fáradságos testi dolgozást; a másik képviseli a körültekintő, óvatos, számító, mindig éhes, mennél jobban táplált, annál inkább éhes nagy tőkét. Az első képviseli a nagy robotot kis haszonért, a másik jelenti a kevés munkát óriási haszonért. Az első dologban éli le életét minden nap, reggeltől estig, ujevától szilveszterig, és ezért egyebet nem kap, mint a száraz mindennapi kenyeret, kis kuczkót lakhelyben, valamicske ruhát a tagjaira, némi vigaszt a temérdek kinjára; a másik jár-kél körülöttünk, lesi, szimatolja az alkalmakat, keze ölében pihen, vajmi ritkán nyul végzendő dologhoz, mégis kényelemben élhet, dusan táplálkozhat, csinosan ruházkodik, tágas szobákban lakik, élvezi az élet örömeit.

Ez a két fél áll ezer év óta harczban ez országban és — bár pirulva, de be kell vallani, hogy — az apró

és nagyobb diadalokat mindig a második fél aratta, a veszteségeket mindig a magyar nép szenvedte.

Rég nem igaz az már, mit a népdal hajdan mondott, hogy „rongyos zsidó, szegény zsidó!” ma a magyar gazdailág a rongyos. Nem is kerestünk többé pirosítót a zsidónál, ugyis bibor pirban ég az orczánk, ha látjuk, hogy mennyivel fölbékn kerekedett ez az idegen faj és mennyire mélyen alásültyedtünk mi, egykor büszke fejtartásu magyarok!

Sok, sok oka volna annak elmondandó, hogy ez a nagy változás honnan van? De legfőbb oka a rossz törvények voltak, a hitelt és biráskodást szabályozó (?) komisz törvények, melyek védtelenül hagyták a szegény magyart minden oldalon és melyek biztos, erős várat képeztek a tőkés zsidóság oltalmára.

Most azután — kemény támadásaink és tengernyi felszólalásaink valamicske sikere gyanánt — egyikét a legrosszabb törvényeknek ujra alakítaná a kormány. Günther csinálta meg, mert ő az igazságügy minisztere. No, nem annyira jól esi-

nálta meg, a hogyan várni lehetett volna tőle. Hiszen szegény emberből lett nagy ur és fiskális volt annak előtte, jobban ismerhetné a bajokat, alaposabban gyógyithatta volna.

De a mi jó és kellő volt abban a törvényjavaslatban, melyet a végrehajtási törvény novellájának neveznek országgyűlési szóval, az nagyon fáj a tőkéseknek. Mert úgy látszik, hogy az új törvény kis mértékben gátat fog szabni a könnyelmű adósság csinálásnak. Védni fogja a kis ember otthonát. Talapot nyújt a család fennmaradásának akkor is, ha az apa kevésbbé volt okos és akkor is, ha a viszonyok úgy szokás szerint a szegény ember ellen esküdnének. Az új törvény korlátozza a végrehajtást. Kimondja például, hogy a tizenkét holdas birtokon nem szabad lefoglalni a felszerelést. (Elég rosszul nem mondja ki azt is, hogy maga a tizenkét hold se foglalható le!) Másik példa, hogy a gazda állatjai nem foglalhatók le, ha azok a földműveléshez szükségesek. (Elég rosszul hiányzik már az az intézkedés, hogy az állatok

AZ ÉVNEGYED MULTÁVAL
kérjük azokat a kedves olvasókat, kiknek előfizetése immár lejárt, sziveskedjenek a megújítást még e héten rendbe hozni!

A MAGYAR NÉPLAP
negyedévi ára 1 korona 50 fillér
félévre 3 kor., egész évre 6 kor.

A hátralevők szives rendezését is e hétre kérjük! Tisztelettel A KIADÓHIVATAL.

számára kellő takarmány azonban nincs mentesítve!) És más ilyen jók vannak benne. Az országgyűlési tárgyalás majd még segít egyik-másik hibán is.

Annyi igaz, hogy a hitelképesség is csökkenni fog, ha a végrehajtás korlátokat szenved. De vajjon nem éppen a könnyelmű és indokolatlan adósságinálást kívánjuk nehezíteni? Az otthont, a családot csak ily utakon és módokon lehet védeni.

Azonban éppen ez fáj a tőkéseknek, kik a kölcsön adott pénz után élnek meg — munka nélkül. Nekik nem áll érdekükben a magyar otthonok védelme, nem áll kedvükben a gazda jóléte és a magyar családok gondterhetlen jövője. Nekik az volna érdekük, hogy biztos helyre minél több pénzt adhassanak kamatozni. Nem kérdezik, hogy indokolt-e a gazda adóssága. Nem kutatják, hogy valamikor készpénzben tudja-e visszafizetni. Ha a található ingatlan és ingóság elég zálogot nyújt, akkor adnak kölcsönt akár kéretlenül is. Hány esetet tudunk, hol úgy nőgatták a gazdát adósság-csinálásra. Igen, mert el kell helyezniök a pénzüket kamatra, hiszen egyéb jövedelmük sincs, mint a kamatok. Ezért nem kell dolgozni, fáradni. A dolog, a fáradság annak feladata, a ki a kamatot gyűjti össze és fizeti meg.

Igy már érthető, hogy Samuk és Jakabok mért ítéltek volna máglyára mult héten Günther Antalt, az igazságügyminisztert. Egyelőre ugyan nem fogott rajta az ítéletük, de biztosra vehetjük, hogy nem fogyaszt Günther már sok tintát a miniszteri íróasztalon. Ennek az embernek nem lesz ott maradása, mert kezét a magyar vállára tette és a zsidóság életét nehezítette.

Pedig Günther még meg se kísértette mindazt, a mit tőle vártunk. Nagyon enyhe a korlátozás és sok-sok nyílt sebet hagy a gazdaosztály testén az új törvény is. Azonban annyi is sok „nekik“, a mennyi nekünk kevés. Hja, mert nagyon kétféle az érdek, nehezen is volna összeegyeztethető. Azonban nem kérdéses, hogy melyik érdeket tartozik a magyar igazságügyi miniszter szem előtt tartani!

Gyanusítások.

Budapest, június 26.

Hazánk közéletét tulságosan uralja a gyanu. Mihelyt valahol bokor zörög, ott mindjárt komámasszonyt sejtik az urral, nem pedig a nyulat, vagy a rókát. Magános életünkben is sokat szenvedünk e rettenetes gyarlóság miatt: ott is mindenki gyanus, a ki él. Ott is kikezdi a pletyka férfinak, asszonynak, leánynak, előljáróságnak, hatóságnak a magán-becsületét és megrágyja rajta a hust porhanyóra. De a közélet még sokkalta rosszabbul áll e tekintetben. Még a nyilvánvaló jótékony-ságra is felhangzik a sanda kérdés: Ugyan mit akar vele elérni? Még a világos áldozathozásra is hallható a szisszenés: Mi lehet ennek a titkos célja?

Mikor aztán a kormány tesz-vez valamit, akkor meg pláne özönlik a gyanusító megjegyzés csüstől és csak éppen szemébe nem vágják a miniszternek, hogy gazember! Annyit azonban igenis bátran mondanak: Majd kiderül holnap, hogy gazember!

Az államnak az a ténykedése, hogy munkásainak olcsó lakást építet, a gyanusítás mérges nyilaiból egész milliót zudított a kormány és a képviselők fejére. Mindenki haragszik érte, már t. i. a kit a kérdés pénzügyi oldala érint. A budapesti háziurak felszisszentek: „Hallatlan! Hát mi most a drága, jó krumplinkat tegyük abba a penészes, dohos, bűdös lakásba, hol eddig a munkások laktak!?” És találgatják fél vagy egész hangosan, hogy mennyi sápot kap e dologból a Wekerle-kabinet minden tagja és mennyit a képviselők, kik egyhangu lelkesedéssel fogadták az előterjesztést.

Zajongva tobzódnak dühükben a liberális ujságok is. Leplezett és burkolt kifejezésekkel, de elég érthetően a sorok közt, mérnek a parlament egynémely tagjára súlyos botütéseket, hogy ez ennyit, másik annyit zsebelt a telekvásáron, a harmadik majd az építkezésen fog sápolni, a negyediknek telke van a munkástelep tözsomszédságában, tehát értékelkedést fog tapasztalni.

Wekerle nem az az ember, ki a sárga gyanunak elibe ne állna. A képviselőház folyosóján adott választ a felhányt dolgokra.

— Szeretném látni, ugymond, hogy valaki olcsóbban birjon megszerezni telkeket. Még az ócsai határban sem. Kispesten a parcellázott telkek ára ma 45 korona, a parcellázatlané 25. Én pedig hat és fél koronáért tudtam venni. Hát meg vagyok elégedve az üzlettel. Kerestem én sokáig, tárgyaltam hitbizományossal is, de mindenütt hallatlanul felverték a telkek árát, mihelyt megtudták, hogy a kormány akar vásárolni. Ezért kellett titokban elintézni a dolgot. Egy fővárosi hivatalnok volt a megbízottam, módos, tehetős ember, a ki, mikor végzett munka után valami fizetést ajánlottam fel neki, elhárította azt. Most törhetem az eszemet, hogy mégis valahogy, talán rendjellel jutalmazhassam.

Elmondotta még a miniszterelnök, hogy építkezni is sokkal olcsóbban fog, mint más. Terveket az állami mérnöki hivatal ingyen ad, téglát a kormány féláron tud venni, mint az építésszek, és házi üzemre ott a telepen állít fel homok-műkö gyárat. De hiszen ha nem így menne a dolog, akkor nem is adhatna kétszobás lakást 150 koronáért az állam a munkásnak, holott most 6—700 korona egy ilyen lakás ára Budapesten.

Meg azután éppen az olcsóság miatt nem kapott itt senki sápot, vagy províziót. Se képviselők, se ügyvédek, se bankárok, se más ügynökök nem jártak közben.

Azonban tegyük fogadást, százal egy ellen, hogy mindezen világos fejtegetések után se fog elhallgatni a gyanu. Hazánkban ez már így szokás.

Még a legszelidebb gyanusítás az, melylyel a szoczialisták illetik a kormányt, mikor azt mondják, hogy a leendő általános szavazati jogra gondolt a kormány, azért ad olcsó lakást a munkásoknak. A kinek az állam lesz a háziura, az nem fog másra szavazni, csak a kormánypártira. Majd meg azt hányja fel a nemzet-

közi párt Wekerlének, hogy kultur-intézményeket is létesíteni akar a munkástelepen. Tehát lesz ott templom is és iskola és kaszinó. No, ha lesznek ezek, hát csak hálásak lesznek érte a munkások, mert hisz iskola és kaszinó a műveltség terjesztését fogja szolgálni körükben, a templomokba pedig csak bevágyik vigaszra a nép kilencz tized része — még manapság.

Életbevágó kérdés.

Budapest, június 20.

A községi egészségügyre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásán Hajdú Frigyes képviselő hozta szóba azt az életbevágó és a külföldön tekintélyes irodalomban megvitatott kérdést, hogy orvosi bizonyítványt is tartozzanak felmutatni a házassulandók.

Miért is késik e nagy jelentőségű határozat oly soká? Talán csak mert kényes és szemérmes dolgot bolygatunk vele, vagy tisztán közöny miatt? Mert annyi kétségtelen, hogy a házasságban igen fontos szerepe van az egészségnek; éppen nem kevesebb a fontossága abban, mint magában az életben, hiszen a magyar nyelv teljes találékonysággal nevezi azt az intézményt házaseletnek.

Ha általában tisztán érzelmi momentumok alapján kötünk is házasságot, bizonyos reális gondolkodást szabadjon belevinni. A hogyan nem szégyen az, hogy a házassági szándékkal foglalkozó ifju ember előtt felvetjük a megélhetés kérdését, ha szabad hozzá intézni azt a kérdést, hogy el tudja-e majd tartani jövődöbelijét és esetleg családját, sőt ha ujabban már az se szégyen, hogy egész nyíltan tárgyaljuk meg a hozomány kérdését, vagyis azt a hozzájárulását a leány szüleinek, melylyel megalapozni segítik éppen az új család megélhetését: akkor az se szégyen, hogy felvetjük az egészségnek kérdését, még pedig a házaselet mindkét felére egyformán.

Az amerikaiak az ő szokásos szó-

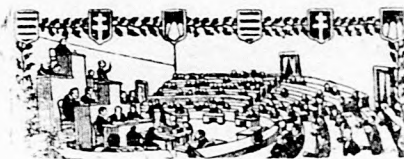
kimondásukkal úgy fejezték ki magukat e tárgyban (mikor az orvosi bizonyítvány megkövetelését törvénybe iktatandók voltak), hogy miért kellene éppen a fontos házasság kérdésében zsákban venni és árulni a macskát? Némi túlzás ha van is a kérdés ily rideg hangoztatásában, de igazság is sok van benne. Mikor házasságra szánja el magát a fiatal ember vagy leány, egyrészt magának választ élettársat, másrészt gyermekeinek atyát vagy anyát. Igazán nem indokolatlan a körültekintés, hogy az élettárs és a jövődö nemzedék szülője egészséges legyen, romlatlan testi szervezettel, támadatlan agyu és gerinczű, hibátlan lelkületű. (Csak ép testben lehetséges ép lélek!)

A gyermek, kit Isten nekünk ajándékoz, nemcsak a szülőké, hanem, sőt talán még inkább, az államé, a nemzeté. Mikor a terméshez magot és alája földet válogatunk, ugyebár, mindkét szempontból gonddal válogatjuk az egészségeset? Miért volna ugyanennyi körültekintés a jövődö nemzet irányában tilos? Minden államnak fő érdeke, hogy jövődö nemzedékének egészségét biztosítsuk. És habár nem is osztjuk ma már Likorgosz borzalmat keltő szigorú elvét, hogy az életképtelen gyermeket meg kell ölni, de annyit most is vállalnunk kell a gondból, hogy megakadályozzuk az életképtelen gyermekek születését.

Nemcsak modern, hanem igazságos is tehát a követelés, hogy a házassulandók orvosi bizonyítványt is legyenek kötelesek az illetékes fórum elé lépni, mikor egybekezelésüket maguk közt már elhatározták. Mert noha az átöröklés tanait mai napig sem tisztázta véglegesen az emberre vonatkozó természettudomány, de azt már beigazolta a mindennapi tapasztalat, hogy beteg szülék gyermeke majdnem kivétel nélkül megtámadott és terhelt egészségi viszonyokat hoz magával a világra. Észak-Amerika akárhány állama tiltja már törvényben a tüdővészesek és gümökórosok házasságát. Sőt arra is van példa, hogy a notorius ivókat is méltatlannak tartják a csa-

ladalapításra. A vérbajjal sujtott egyének házasságát némi mértékben már a katolikus egyház is semmisnek, felbonthatónak ismerterte el.

Hogy Magyarország mikor éri utól e tekintetben a modernebb törvényű államokat, azt ma megmondani se lehet. De kívánatos volna, hogy minél előbb. Kivált akkor, mikor legjobb meggyőződésünk szerint ki akarunk tartani a házasság felbontathatatlansága mellett és így a beteg ember mellé került egészségest mintegy elválaszthatatlanul oda-lánczoltuk egy rokkanthoz. Mert nem mindenkitől követelhetünk annyi hő-sies szeretetet embertársa iránt, hogy betegségében még jobban szeresse azt!

POLITIKAI VILÁG.

A véderőjavaslat.

A véderőjavaslat tárgyalása Bécsben befejezéséhez közel jut. Egyetlen fontos tárgyalás maradt júliusra, de csak az utolsó simítások vannak hátra rajta, a főbb pontokban megtörtént a megegyezés a két kormány közt. A tárgyalás gyorsítását egyenesen a király kívánta meg és ő követeli azt is, hogy valamennyi megoldatlan kérdés egyszerre kerüljön elintézés alá. A király semmi esetre sem akarja a katonai kérdéseket az új választói törvény alapján összeülő parlamentre bizni, hanem azt óhajtja, hogy mind a két országgyűlésen ez év őszén jusson napirendre a véderő új javaslata. Ugyancsak az őszi delegációk már az új javaslat alapján tárgyalnák a katonai költségvetéseket.

A végrehajtási novella.

A mult hét napirendjére volt kitűzve tárgyalása annak a törvényjavaslatnak, mely a végrehajtás korlátozását célozza és így otthonok védelmére is szolgál. Azonban az utolsó perczen annyi kifogást tettek a tartalma ellen, hogy le kellett azt venni a napirendről, vissza kellett adni megegyeszer az igazságügyi javaslatnak és csak később tárgyal-

ható a képviselőházban. A nagy kavardás lélektani okait kifejtettük mai számunk első cikkében. Az igazságügyi bizottság azonban csak igen csekély mérvben foglalkozott a már egyszer letárgyalt és megvitatott javaslattal, lényeges módosításokat tenni nem engedett, mert úgy találja jónak a törvénytervet, a hogyan eredetileg megszerkesztve volt. Legfontosabb módosítás az volt, hogy a napidíj lefoglalhatatlanságát négy koronáról fölemelték ötre.

A párbér megváltása.

Sok helyütt régi gyakorlatból eredő jog alapján a nem-katolikusok is fizetnek párbért a katolikus lelkésznek. Állandó viták és viszályok okozója ez a szokás, azért most Apponyi gróf a nem-katolikusokat e szolgáltatás alól fel akarja menteni. Felszólítja tehát a lelkészeket, hogy ilyen fizetésekről készítsenek kimutatást és miután a polgármester, főszolgabíró vagy előjáróság hitelesítette azokat, juttassák el hozzá. A rendeletben kijelenti a miniszter, hogy az elvesztett párbér fejében állami kárpótlást fognak kapni a lelkészek.

Mérsékelt románpart.

Már maga a román nép is unja az uszítást és lázítást, mit a tulzók állandóan kifejtenek körülükben. A műveltebb rész pedig mozgalmat indított, hogy mérsékelt román politikai párt létesüljön, mely a magyarsággal való jó viszonyt ápolja és békét ültessen a mai ádáz harc és gyűlölködő handabanda helyébe. Az új románpart központja Erdélyben volna, míg a tulzóké Arad.

Értünk és ellenünk.

A mult hetet megjegyezzük magunknak, mert ismét arczulesapásokat kaptunk innen is, tulról is. — Naggyűlést tartottak a hazai közművelődési egyesületek és szorosabbra szervezkedtek. Ezt jól tették, de azt már nagyon is rosszul, hogy a programjukat igazán vizenyősen szabták meg. Az ilyen közművelődési egyesületek ugyanis arra valók, hogy megmagyarosítsák az idegen ajku honfitársakat. De Széll Kálmán, a tapintatnak ez a fölőtte nagy mestere, oda módosította ezt a magától értetődő feladatot, hogy csak éppen annyit kívánjunk a nemzeti-ségektől: tartsák tekintélyben a magyar állam-eszmét. Üres puffogó szó ez, ha nem arra vetjük a fősúlyt, hogy megtanuljon magyarul e hazában mind az oláh, mind a tót, mind a német, mind a rácz . . . És gyá-

vaság, nagy, ha ezt nyíltan hirdetni nem merjük, követelni nem akarjuk.

Második eset: A közoktatási miniszterium (az Apponyi tárczája) olyan hebehurgya rendeletet bocsátott ki a tanítóképezdékre meg kisdedovó-képzőkre, hogy igazán nevetni volna kedvünk, ha sirni nem kellene rajta. Azt mondja a rendelet, hogy már ezután minden tanítójelölt köteles megtanulni valamelyik idegen nyelvet, különben nem lehet tanító. Tehát ne a tótok, svábok, oláhok, ráczok tanuljanak meg magyarul, hanem a magyar fiu tanuljon meg egyet ezen fanyelvek közül, ha kenyerét akarja keresni a honában! Az ember igazán kérdezni kénytelen, hogy mivégre születik itt magyarnak a magyar, ha kényszeríteni lehet arra is, hogy ok és akarat nélkül is tanuljon meg egy nyelvet, melyik a műveltségben számot sehol sem tesz?

És hogy három legyen a táncz, hát a hercegprimás is erre a hétre tartogatta meglepetését: Elrendeli, hogy a főgyházmegye minden növendék papja tanuljon meg tótul! A bitoros főpap legalább indokolja ezt ez intézkedést. Azt mondja, hogy a pánszláv falukba nem küldhet mást, mint a ki a nép nyelvét érti. A születet tót pap mind pánszláv, tehát tanuljon meg a magyar fiu tótul, hogy aztán a pánszlávokat magyarosíthassa. Hát legyen lud, ha követ. De mindenképpen szégyen az ránk nézve, hogy ezer éves ittlakásunk után még mindig van a hegyek közt olyan falu, melyik nem magyar.

Közvetve vagy közvetlenül?

24-ik számunkban, mikor beszámoltunk a békés-csabai parasztkongresszusról, megróttuk Hodzsa Milánt, amiért azt fejtegette, hogy csak direkte, minden közbülső kormány és parlament nélkül kell a népnek a királyhoz fordulnia, akkor rendben lesz hamar az ország dolga.

Egyik olvasónk viszont a mi tollunkat róttá meg, mert szerinte bizony csak az volna a jó, ha igazán direkt és közvetlenül fordulhatna minden ember a királyhoz. Azt is írta a jó olvasónk, hogy bizonyára vele érez együtt a magyar nép, nem mivelünk ebben a kérdésben.

Hát ha igazán sokan éreznek így, akkor sokan vannak tévedésben. Ez a közvetlen király elé való járulás szép és talán jó is volt a híres Hollós Mátyás idejében, mikor egészen más világ volt. De ma nem volna se szép, se jó, se lehetséges. Már pedig lehetetlen dolgot ne akar-

junk a népnek beajánlani, és ha képviselő beszél ilyet, az már bűn is.

Alkotmányunk sarkalatos pontja az, hogy nem kormányoz többé minket a király. hanem csak uralkodik rajtunk. A kormányzást elvégzik a kormányok és minden dolgot elintéznek a hatóságok. Persze, a király nevében, mert ő kapta a nemzettől a rávaló hatalmat. De ugyanazt a hatalmat az alkotmány átruházta másokra és most csak azok hajthatják végre, nem pedig közvetlenül a király.

Szép se volna az, ha minden apró cseprő dolgával mindenki Budára futhatna a királyhoz és aztán megessen rajta, hogy a király is csak kitárná előtte a két üres tenyerét felfelé, jelezvén, hogy nem segíthet rajta. Mert biz csak ember a király is, nem mindenható. A mai sokoldalú élet pedig akárhányszor adna kérdést olyat is a királynak, melyet megoldani hatalmi szavával se tudna.

És jó se volna. Mert ha a nép közvetlenül szólhatna királyához, akkor aztán a király is közvetlenül szólhatna a népéhez. Már pedig ebben óriási a különbség. A nép szava mindig csak könyörgés volna, ellenben a királyé mindig parancs, mert roppant nagy ur a magyarok királya. Akkor a királyok (nem csak az élő, hanem az utána következők sorjában) egyetlen szóval felemlhetnék az adót, megszoríthatnák a katonaságot és mert kezében van a hadsereg, hát ki merne ellent mondani a királynak? Éppen ezt akarta megakadályozni az alkotmány, mikor bölcsen közvetítőket rendelt király és nép közé. Nemcsak a nép találja magát szemben a kormánnyal, mikor a királyt keresi, hanem a király ki szemben találja magát azzal, mikor a nép fölött rendelkezne.

Maradjunk csak meg az alkotmány sáncaiban; jól csinálták azt eleink, kiket századok tapasztalata tanított meg rá. Ha Hodzsa Milán közvetlenül szeretne a királylyal tárgyalni, azt jelenti ez csak, hogy olyan előterjesztések akadnának a tarsolyában, miket nem bízhat nyugodt szívvel a kormányra! És ilyen alkalomkor mégis jobb, ha a király nem hallja azokat és nem hallgatja, hanem a magyar kormány színe elé utalja a dolgait, hol rostálhatók és helyreigazíthatók.

A képviselő püspök.

Csernoch János csanádi püspök esetéről, mert tudvalevőleg nem mond le szakolczai mandátumáról, az országgyűlés összeférhetlenségi bi-

zottsága megállapította, hogy egész jogosan cselekszik a püspök. Semmi törvényes alap nem fosztja meg a mandátumától, új választásnak sem kell magát alávetnie, mert noha a király nevezi ki hazánk püspökeit (mint a katolikus egyház legfőbb kegyura) a püspöki javadalom nem állami vagyomból telik ki, hanem egyházi vagyomból és így a püspök sohasem kerül függő helyzetbe a kormányval szemben.

Nagy idők tanuja.

Mult szombaton ünnepelte meg Madarász József képviselő a hatvanadik évfordulóját annak, hogy Sárkeresztur megválasztotta őt a negyvennyolcadiki országgyűlésre követnek. Azóta is folyton tagja volt a parlamentnek és mindig ugyanabból a kerületből kapta mandátumát. A szombati ülésen Hojtsy Pál köszöntötte föl az ősz honatyát, mindenki sietett vele kezét fogni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A szeszdó javaslata töltötte ki a képviselőház e heti műsorát, mely ellen a horvátok és a balpártiak hevesen szónokolnak. Hogy a tárgyalást sietessék (sok helyütt már Úrnapja óta folyik az aratás, a gazdálkodó képviselők iparkodnának haza!) elsőbb egy órával meghosszabbították az ülések idejét, utóbb pedig délutáni üléseket akartak tartani, még pedig esti tíz óráig. — A horvátok legfőbb kifogása, hogy nekik a törvény kevés szeszre biztosít jogot, ellenben a kormányelnök bebizonyítja, hogy egyrészt majdnem többet kapnak a jogból, mint a mennyi őket illeti, másrészt eddig se vették igénybe a joguknak ötöd-részt se.

A balpárti képviselők felszólalásai már színesebbek. Sokan az adó emelését károsnak mondják, mert ez is a szegény embert fogja sújtani; mások viszont még feljebb emelnék a szesz adóját, hogy ez gátul szolgáljon az iszákosság és kivált a pálinkafogyasztás ellen. A kormányelnök a vitázókat megnyugtatón iparkodott keddi nagyob beszédében, hogy igen közeli időben le fogja szállítani a bornak adóját, tehát a nép nem károsodik kárpótlás nélkül; viszont szigorítani fogja még jobban

a korecsmi rendszabályokat, hogy a tulásba vitt italozásnak ily uton adjon korlátot. Azt egyelőre nem ígérheti, hogy országos törvényben mondassék ki a korecsmák vasárnapi szünete, de a hol a községek vagy vármegyék ilyen értelmű határozatot hoznak és keresztül visznek, ott sehol sem támaszt nekik nehézséget.

Érdekes szava volt a szeszdó ellen Csányi Sándornak, a dárdai követnek. Először arra biztatta a miniszterelnököt, hogy a progresszív adó kulcsával fokozza az állam bevételeit a nagybirtokosok terhelésével, másodsor azt fejtegette, hogy adót kell kivetni a nőtlen emberekre és ezen pénzből segíelyezni kell a szegénysorban küzködő öreg lányokat. A komoly szót figyelve hallgatta a képviselőház, míg egyszer csak fel nem sivit egy nő hang a karzatról: — Nem pénz kell nekünk, hanem — férfi!

Szerdán nagy vitája volt Wekerlének a horvátokkal. Ismét a bán miatt. Rauch bárót szünet nélkül pocskondiázzák földie a magyar parlamentben, persze horvátul szórják a szitkot, csak részben érteni meg beszédüket mindenáron azt kívánják bebizonyítani, hogy a horvát bán a horvát király helyettese Zágrában és hogy tisztára horvát politikát kell folytatnia.

A kormányelnök kezébe vette a törvénykönyvet, abból olvasta a horvátokra szentenciáját:

A horvát bán első sorban magyar zászlósur! nem a horvát királyt képviseli méltóságában, hanem a magyar államot; horvát király nincs, csupán címét viseli a magyar király ennek, de jogi és alkotmányi kellékek nélkül. A bánnak mindenkor azt a politikát kell folytatnia Zágrában, melyet a magyar kormány kijelöl számára; amennyiben ezt nem akarja, helyéről távoznia kell. A bán nem felelős a zágrábi tartományi horvát gyűlésnek, hanem csak a magyar országgyűlésnek Budapesten.

A krovot atyafiak kelletlenül hallgatták ezt a sok kemény igazságot; azzal vigasztalják magukat, hogy ők nem tudnak magyarul, tehát nem kötelesek megérteni a miniszterelnököt. No, elég gyalázatos helyzet, hogy a magyar országgyűlésen he-

lyet kaphat olyan ember, ki az állam nyelvét és a gyűlés tanácskozási nyelvét nem érti. Ideje volna olyan törvénynek, hogy Zágrábból olyan követet küldjenek hozzánk, melyik a mi nyelvünkön tud, hogy egymást megérteni képesek legyünk.

TÁRCZA.

Szent László és Nagy Lajos.

„Koronás fő gondolatja
Csak nagy lehet!” világ tartja
És igazság lehet benne . . .
Királyoknak merész álmát,
Világokat mely karol át,
Nem érti meg pöri elme.

Lászlónk, a szent, arra vágyva,
Hogy országát rendben lássa,
Mennyit fáradt, mennyit nem tett!
És mikor a félvilágot
Kinálták, hogy urrá vál ott,
Megmaradt e vágya mellett.

Csak Magyarhon élt szívében,
Ezt művelte nagy serényen,
Császártönt a németeknél
Elhárított ő magától,
A dics-szomj az töle távol!
Szívéhez csak magyar nép fér!

Királyi nagy gondolat ez,
Lászlónak hírt s babért szerez
Nemzedékről nemzedékre . . .
A lemondás s honszeretet
Ilyen fokát s ilyen lelket
Nem foghat fel pöri elme.

— — Mikor Lajost merész álma
Úzi határol határra
Szomszéd népek trónjaiért,
Megdöbbsnt egy intő szóra
(Mintha László király szólna):
„Nem érik meg a magyar vért!”

S zarándokol Nagyváradra,
Viszi zajgó szívet oda:
„Taníts, előd, megnyugodni!”
László szól a sírből felé:
„Legyen szíved csak népedé,
Csak azt akard boldogítani . . .”

A gyorsvonat.

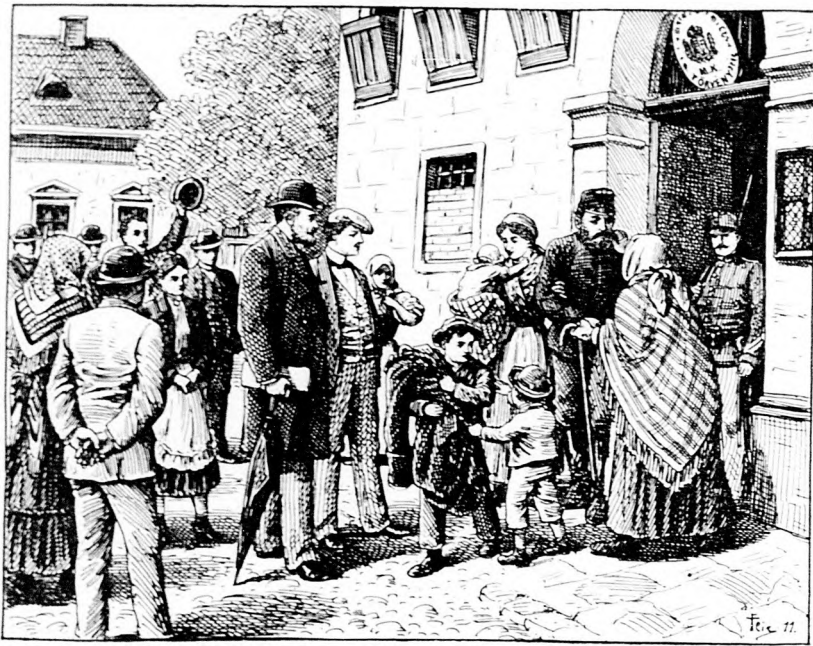
Seneville
Teodor.

A harmat gyöngyei gyémántpompában ragyogtak a bokrokon és füveken. Jean Bastien féloldalt feküdt a meredek töltés oldalán, mely a

Tüdő-

bajnál, köhögés, mellszúrás, mellfájás, nehéz légzésben szenvedőknek a légzőszervek mindennemű bántalmainál páratlan hatású szer orvosilag ajánlva a törvényileg védett **SYRONAT**, csak felnőttek részére. Egy kísérlet már meggyőző a kitünő eredményről. Ara egy nagy üvegnek 2 korona 50 fillér. Hét korona 50 fillér előleges beküldése esetén bérmentve szállít 3 üveget **Balla Sándor** gyógyszerháza Hódmezővásárhely.

Főraktár:
Török József
gyógyszertára
Budapest,
Király-utca 12. szám.

A pályaoőr, Veres János, visszanyerte szabadságát!

kettős sínpart az Armanzon fodros hullámaiktól elválasztotta.

A hajnali szürkület már oszladóban, halvány bíbor hatol át a reggeli ködön és világosságot áraszt a Chenay és Danemoine közti lapályra, távolból látszik, mint alusznak ki egymásután a pályaudvar villamos lámpái Tonnerre állomásán.

Jean Bastien két kezére támaszkodott fel, kinyújtotta nyakát és neszelt: eleinte mit se hallott mást, mint a folyó csobogását. Most hangoznak Verinneben ávéra. A Julay hegyek visszaadják az ünnepi hangokat és betöltik vele a tájat. Majd Laroche felől tompa moraj hallatszik, pár pillanat múlva látszik is füstje egy személyvonatnak, mely elrobog Jean Bastien mellett. A férfi ösztönszerűleg jobban lapul és végkép eltűnik a bokrok közt.

— Ez volt a 133-as, mondja magában. — Most még egy tehervonat közlekedik, csak aztán jő a gyorsvonat . . .

Szemé indulatban csillant föl és keze görcsösen ökölbe szorult. Majd a francia kules után nyult, mely a csavarok lazítására szolgál . . . Ah, pár pillanat múlva micsoda nyomornak lesz oka ez a kis szerszám, ha Jean Bastien működésbe hozza, amint szándékszik . . . Terve nagyon egy-

szerű. Nehány percz múlva itt kell elrobogni a nizzai gyorsvonatnak. Ő eltávolít a sinekből egyetlen rudat, akkor a vonat kizökken és minden kocsijával együtt az Armanzon hullámaiba temetkezik, ott lesz sirja minden rajta élőnek. Pokoli öröm és vad gyűlölet látszik meg a férfi arcán, a mint elképzei, hogyan lesz első a holtak közt az ő nagy ellenésege, a mozdonyvezető Lurriel . . . testét eltépik a vasdarabok és éketlen tömeg alakjában fog ez az ember a hullámok ágynál lefelé uszni.

Jean Bastient ezelőtt két nappal elbocsátották a szolgálatból. Louriel tette ellene a följelentést, mert kezét emelte rá, mikor mult szerdán a mozdonyvezető rendreutasította őt. A főnökség rövidesen utnak bocsájtotta, jóformán ki se hallgatták.

Nem merte otthon megmondani a balsorsát. Tehetetlen dühében és szinte lázas önkívületben ime másodnapja kóborol az uttalan tájakon és étlen-szomjan csak boszut liheg. Mindig csak Louriel szigorú arcza lebegett szeme előtt. Az az egyedüli oka az ő nyomoruságának. És micsoda nyomorba döntötte őt!? Ki fog már most kenyeret vinni haza a béna asszonynak, két kis gyermekének? Hol kap ő egyhamar vagy egyáltalán is másutt állást, mikor ily

szégyenteljes körülmények közt kellett a vonattól megválnia? Nagyon sötétnek látta a jövőjét és sehol sem intett feléje megoldás útja. Csak a boszu szomja égette mindjobban a lelkét. Nem ura immár az akaratának és örültséghez közel eszelte ki a borzasztó tervet: tönkre teszi a vonatot, melynek mozdonyát Louriel vezeti . . . és azután? nos, azután majd megnyugszik . . .

Körülnézett és megállapította, hogy egyedül van a téren. Felvonszolta magát a töltésre és kezdte kivenni egyik csavart a másik után a sinda-rabból. Nem sietett, volt ideje elég. Nyugodtan emelte ki a csavarokat és rakta zsebébe. Mikor a kulcsot a sinrud emelintésére kellett használnia, elgyöngült csuklója meg-megroppant a nehéz munka alatt. Már csak a rudat kellett volna kitólnia helyéből, akkor készen volna. De ez még korai. Előbb a tehervonatnak kell az uton átmennie, csak aztán hozza vonatját Louriel.

Most el kell bujnia, mert vonatdübörgés hallatszik. A Dijon felőli vonat jő, mely mindig itt keresztezi a nizzai gyorsvonatot. Ma mintha késnek az utóbbi, de csak türelem. Jean hallotta, hogy robog be a dijoni vonat a pályaházba. A mozdony süstörgését és sóhajtásait a völgyben messzi el lehetett hallani. Most elhagyja Tonnerre állomását, de a jelzők ismételten lassítást parancsolnak neki, tehát a vonat egészen lassan halad el embertünk előtt. Elsőnek a mozdony, melynek vezetője a fűtővel együtt kikönyököl a kis kerek ablakon és nyugodtan beszélgetnek.

E látvány belenyilalt Jean szívébe . . . miért nem volt az ő mozdonyvezetője, a Louriel is ilyen kedélyes embertárs? . . . akkor ő most is szépen fűtené a gépet és nem volna most kenyeretlen kítaszított nyomorult . . . Az étkező kocsi-ban még nem volt élő ember látható, hiszen ilyen korán még senki sem ül reggelihez. A luxus, a szalón és a hálókocsi is csendben voltak még, csak itt-ott volt leeresztve az ablak, hogy behatolhasson a friss hajnali lég.

Jean látott egy vöröshaju angolt, aki mélyen szemébe húzta koczkás sípkáját és éppen meggyújtotta rövidszáru pipáját. Nehányan az ablakokba álltak, nyújtzkodva, ásitva. Halvány, gyászos ifju hölgy latható szeretettel mosolygott a mellette álló kis fiára, ki az álmat most dörzsöli ki szeméből. Egy fiatal lány szavakat ír a göztől megfutott ablaküvegre másik ifju pár éppen a reggeli csókot váltja. A boldog fiataloktól nem messzi áll egy pap kezében a zsolozsmás könyvvel, éppen most vet keresztet. Másik kocsiból ismét ifju lány hajol kissé kifelé és látható gyönyörrel szívja be a friss léget, mosolyog és kibontott haját himbálja a szellő ben. Koráll ajkáról méla dal fakad és annak melódiáját a szellő elhozza Jeanhoz is... De meg is látta emberünket a kis hamis és elkaczagja magát, kezével csókot int neki.

Ez a kis pajkosság annyira jól esik emberünk szívének, hogy szinte megédesül tőle a lelke világa. Ugy a szívére esett az a kidobott csók, mint ha édes anya ajka lehel csókot a kis fia sebére... De mindez csak pillanat világa, mert ime már normális sebességgel szalad a vonat és Jean szeme elől eltűnik mindeztől.

De most aztán végre jönnie kell a nizzai gyorsnak!

Hirtelen kimondhatatlan utálatot érez Jean keblében a tette fölött; ő ki soha becstelenséget végre nem hajtott, most gonosztevő legyen és gyilkos? miatta ázzanak e sinek és töltések vértől? miatta lelje itt halálát annyi ártatlan ember?

Feltámadt benne a lelkiismeret és lázban még csak most égett igazán a lelke. Nyoma sem maradt benne a bosszu érzetének... Louriel már eszébe sem jutott. Egyetlen ugrással ismét fenn volt a töltésen, előszedte zsebéből a srófokat, helyükre tette azokat gyorsan és egymá után, hasmánt csuszva a hegyes köveken végig és megsemmisítette a gonosz tettének minden nyomát.

Csak attól félt, hogy nem lesz idejére készen. A gyorsnak már négy percczel ezelőtt itt kellett volna

futnia... bizonyára késése van... ő, mint áldja Jeant ezt a véletlent!

Felriasztotta egy rövid fütty... itt a vonat, már befordul a hajlásba... ah! még egy sróf nincs a helyén! de Jean mosolyog, mert jól tudja, hogy most már nem történik baja a vonatnak. Tréfás kedve visszatér és visszafütyül a vonatnak: jöhetsz már, ha kedved tartja.

A sinek már reszketnek Jean lábai alatt... pár szempillantás csak és elrobog itt a vonat, melynek romlását annyira előkészítette. De Jean a csókos kedvű pajkos leánykára gondolt... ah! ebben a vonatban is bizonyára vannak boldog, életvidám lények, kik örülni tudnak az életnek... de még Louriel is elég türehető ember... majd csak visszakapja állását valahogy... És mig így elfoglalják emberünket bensőbb gondolatai, eléri helyét a gyorsvonat. Jean már ugrana félre, de késő volt, kabátja szárnyát a mozdony ütközője elkapta, annál fogva brutálisan maga alá gyürte a szegény embert, felhajította a lendekerekre, mely széles ivben a folyó hullámai közé röpíti a szegény fütőt... de akkor már halott volt.

A sok utas közül, kik boldogan és szívük vágya szerint a délvidék pompája felé igyekeztek, senki se tudta, hogy e pillanatban a halál pecsét-csókjától szabadult és a sok család sem gyanítja, hogy ama pajkos kis lány jókedve váltotta meg őket a fekete gyásztól.

A pályaőr.

Elbeszélés.

Egy vasutas család életéből. (11)

A pályaőr felesége kétségbeesett a kulcsár szavai hallatára.

— Elhagyjam az uramat? sikoltá.
— Nem, nem! Tépjétek le róla karmait. Egyre megy! Legnagyobb jótétémény volna rám nézve a halál.

A kulcsár minden teketória nélkül karonfogta őt, hogy kivezesse, miközben odasugta a pályaőrnek:

— Legyen okos, barátom és szóljon egy szót az asszonynak. Ezen már nem lehet változtatni. Ez parancs.

Veres János tompán hörgött és lehorgasztotta fejét. Nem volt meg az az ereje, hogy boldogtalan feleségét erőszakkal eltuszkolja maga mellől.

Anna egy-két pillanatig küzködött a kulcsárral, de férje kértére végre abbahagyta az ellenállást és görcsös zokogásba tört ki:

— Vigyetek hát innen. Semmivel sem törődöm többé!

Ekkor általános meglepetésre egy ur jelent meg az ajtóban és Anna ijedten hátrálva, felsikoltott:

— Frigyes urfi! A mi üldözőnk! A mi kinzatónk!

Az ifju Berky közelebb lépett a fogólyhoz és meghatottságtól remegő hangon szólította meg:

— Veres, önnek jogában áll engem gyűlölnie. Jól tudom, sok bajt okoztam egész családjának. De bocsásson meg; visszahoztam boldogságát, becsületét és szabadságát! A pályaőr és felesége hitetlenül meresztették rája szemüket, ám azért reszkető várakozással lesték további szavait.

— Atyám remélhetőleg felépül betegségéből, folytatta Frigyes. — Megszólalt és az ön ártatlanságát bizonyította. Kocsisunk volt a bűnös, a ki atyám akarata ellenére a sorompókat fölnyitotta. Ne aggódjék tovább, mert bizonyos, hogy ön még ma elhagyja a fogházat.

Most már teljes volt a házaspár öröme. Egymásra borulva áldották Isten végtelen jóságát, a ki éppen abban a pillanatban könyörült meg rajtuk, midőn az utolsó reménysugaruk is eltűnedezett.

— De ez még nem minden! folytatta tovább az ifju Berky. — Hogy ön ismét visszanyeri szabadságát és becsületét, ez még nem nyugtatja meg lelkiismeretemet. Én, a menyire módomban áll, összes anyagi veszteségeiért is kárpótolni kívánom. Tehát legyen nyugodt, nem kell féltennie jövőjét: már eljártam a forgalmi igazgatóságnál, hogy ismét visszahelyezzék eddigi állásába. Addig is szívesen gyámolítom és védelmezem, tőlem telhetőleg! Sándor fiacskájának sorsát egészen kezembe akarom venni, azonfelül többi gyermekeit is szívesen pártfogolom. Lakásukat egy idegen ember foglalta el. Mihelyt

kiszabadul, én magát családostul egy fogadóban fogom elhelyezni, míg jobb lakást nem találok.

Veres János és felesége dadogva mondtak hálás köszönetet.

— Oh Istenem, egy pillanat megnyit változtat az ember sorsán, jegyezte meg Anna. — Egy perczel előbb úgy éreztem, hogy megszakad a szívem a nagy gondtól, most pedig mindnyájan oly boldogok vagyunk, mint a menyország lakói.

— Nos, János, remélem, megbocsát nekem? kérdezte az urfi.

— De jó uram, felelte a pályaőr — hiszen én szívből sohasem haragudtam. Inkább sajnáltam az urfit, hogy az a csapás érte családját. Itt a feleségem, ő megmondja.

— Ugy van, erősíté Anna. — Azonban én nagyon is kifakadtam Frigyes urfi ellen. Most látom már, hogy igaztalan volt haragom. Az urfi jósága nem változott.

— Köszönöm! köszönöm! mondta Frigyes meghatottan. — Hát nyujtsatok nekem kezet, jó emberek. Mondja csak, Veres János, nincs önnek még egy kívánsága? Ha rajtam áll, örömezteljesítem.

— Uram, az én kívánságom az, hogy szabadon ereszszenek!

— Természetesen! De eznélkülem is megtörténik. Nem így értem a kérdést.

— Bár visszajuthatnék a sövényesi őrházba és családommal folytathatnám az életet úgy, a mint abbahagytam.

— Nem kétlem, hogy ez a vágy is teljesedni fog. Szabadon bocsátása csak néhány pillanattól függ...

E perczen a folyosó felől hangok hallatszottak.

— Szent Isten, mit hallok! kiáltott föl a pályaőr. — Ezek az én gyermekeim!

Alighogy e szavakat kiejtette, kitért karokkal rohantak be a cellába szeretett hívei.

— Apa! jó apa! szabad! szabad! — csak ennyit hallott s nem győzte eléggé az öleléseket viszonzni. Egy szempillantás alatt édes mindnyájan valóságos élő gomolyaggá ölelkeztek össze, a mely látvány a jelenlevőket láthatóan meghatotta.

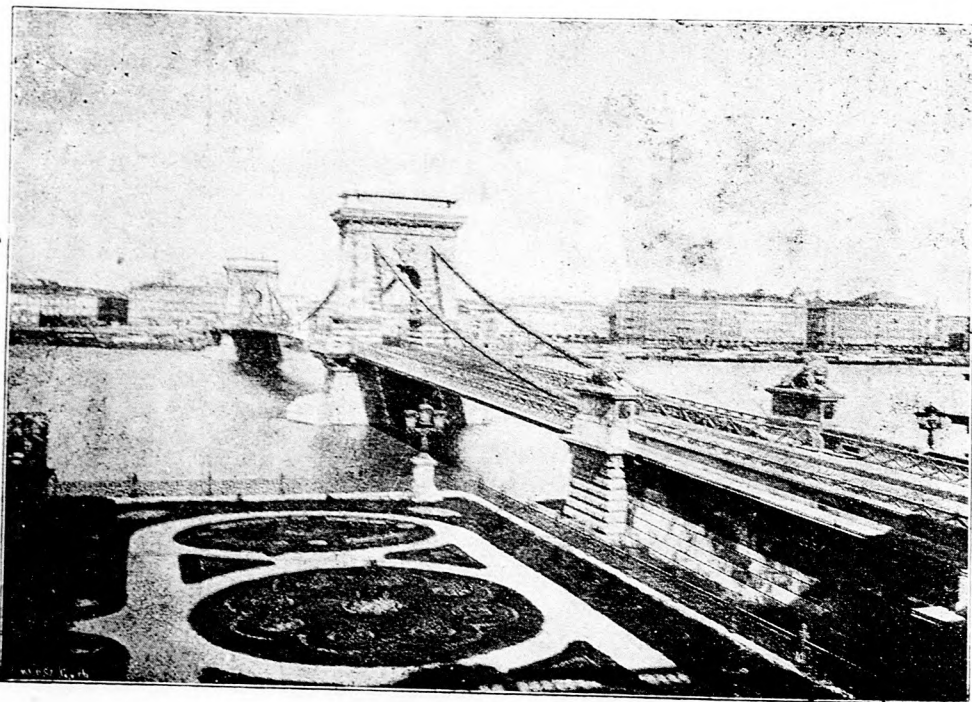
Az ügyész, ki a gyermekeket és a vak asszonyt magával hozta, iratot vett elő s így szólt:

— Veres János, itt az irás, a melynek értelmében ön szabadlábra van helyezve. Boldog vagyok, hogy

tekintetes urat. De legalább engedje meg, hogy a kezét megérintsem, a mely kéz egy szegény családot a veszedelemtől megmentett.

Az ügyész odanyujtotta neki kezét, a melyet az öreg nő túlaradó örömmel ragadott meg és elhalmozta csókjaival. Fénytelen szemeiből könnyek — a hála igazgyöngyei — gördültek alá.

— Most már hagyja el börtönét, Veres János, — szólalt meg az ügyész. — Senki sem fogja feltartóztatni. Nekem még valami dolgom akad itt, e házban, tehát Isten velük! Szívből üdvözlöm magukat.

Az újjáépítendő budapesti lánczhi.

ehhez hozzásegíthetem magát s egy ártatlan ember becsületét visszaszerelhettem.

Anna egyszeribe odarogyott az ügyész lábai elé.

— Uram, megmentőnk! kiáltott fel. — Isten boldog földi étellel s majdan pedig mennybéli üdvösséggel fogja önt megajándékozni; mert mi mindannyian imádkozni fogunk érte, nap mint nap, év mint év.

Maga, a nagyanyó is hálálkodva közeledett.

— Vak vagyok! — mondá reszketeg hangon. — Nem láthatom a

— Jöjjenek velem a fogadóba! — vette fel most a szót Frigyes urfi. — Jó ebédrel várnak ott bennünket s azután egy pohár borocska mellett megünnepeljük a szerencsés szabadulást.

Mindnyájan követték őt.

Midőn a fogház nagy kapuja fölnyílt a társaság előtt, Veres János elsőnek ugrott ki rajta. Örvendező családjától körülvéve, mohón telezsitta tüdejét a friss levegővel, a melyet napokon keresztül oly keservesen nélkülözött. Majd föltekintett az égre és rövid hálafohászt küldött a magasság Istenéhez.

— Szabad vagyok! szabad! kiáltá végül örömittasan.

— Apánk kiszabadult! ismételték ujjongva a gyermekek és örömköbnek majd hogy tánczra nem kerekedtek az utcán.

Ettől fogva Veresék sorsa jobbra fordult, azaz hogy visszazökkent a régi nyugalmas, békés kerékvágásba. Életük egén nem mutatkozott több felhő; mindvégig derült, mosolygó maradt az. Nagy szenvedések árán váltották meg maguknak már itt, e

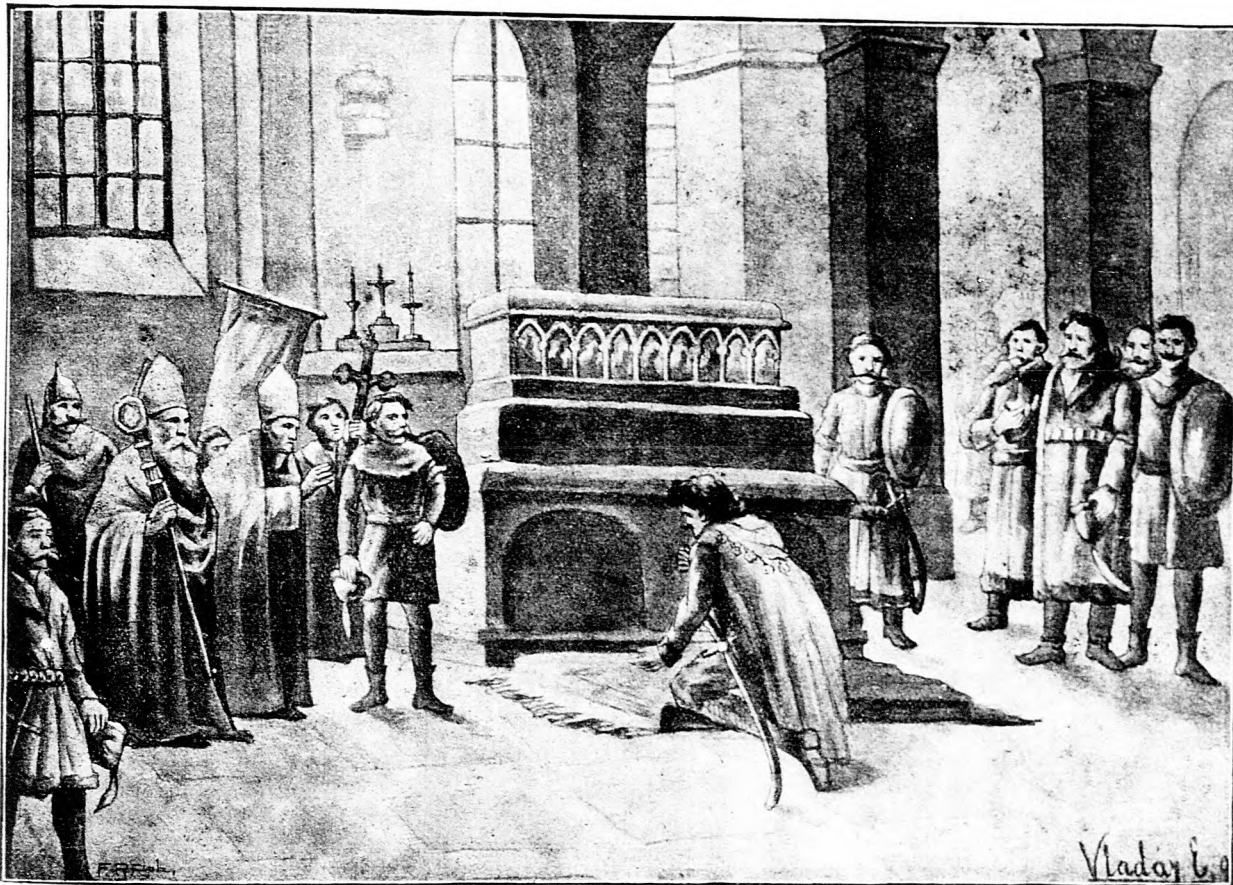
fizetése június végével lejárt, hogy a lap megrendelését megújítani sziveskedjenek. — Utalványt mellékelünk számukra.

Lakóhely-változás esetén sziveskedjenek az új címet azonnal közölni, de a régit is hozzáírni, hogy el ne téveszszük mással.

Szeretettel kérjük a régi hív olvasókat, hogy lapunkat tovább is pártolják, másoknak is ajánlják és a terjesztésben apostolkodjanak. Igazságosabb, hübb és lelkiismeretesebb hírlapot a magyar nép nem is kívánhat, mint a Magyar Néplap.

tíz hétig marad és üdül. — Kossuth Ferencz mult hét csütörtökje óta időzik Károlyfürdőn; egészsége szem-melláthatólag javul. — A trónörökös ujabban erősen köhög, orvosai fenyves erdőket javálnak számára; Olaszországi birtokaira megy jövő héten, ott fürdője is van.

A lánczhid átépítése. A régiebb szerkezeti függő hidaknak egyik nagy hibája, hogy nem merev a tartásuk, hanem lengő és e miatt az alkatrészek gyorsabban kopnak, teljesen ki is pusztulnak. Ily sors fenyegeti a budapesti Lánczhidat is,

Nagy Lajos király Váradon hódolattal leborul szent László sirja előtt.

földön a csöndes, baj nélkül való életét. Istentől a csapások rettentő sulya alatt sem fordultak el s így Isten is mindvégig irgalmas maradt hozzájuk.

Ez a tanulságos története a szegény pályaörnek.

(Vége.)

Maróthi János.

UJDONSÁGOK.

Julius elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra. A Magyar Néplap ára félve 3 korona, negyedve 1 korona 50 fillér.

Kérjük azon olvasókat, kiknek elő-

Katholikus szervezkedés. A katolikus népszövetség eddig 1300 községben tartott gyűlést, nyolczvan-ezer a tagok száma. Hatalmas tábor ez, mely még nőni fog és nemsokára jelentős szerepet tölt be a politikai életben. Tagja lehet e szövetségnek mindenki, aki évi egy koronát fizet. Kap érte sok hasznos olvasmányt és ha kér, hát jogi tanácsot ingyen. Nemsokára felállítják a népirodákat Budapesten és a vidéken is, hol minden irányban szolgálattára állanak a katolikusok népnek.

Gyógyfürdőzés. A király jövő pénteken érkezik meg Ischlben, hol

melyet sokáig mint méltán megbámulni való alkotást ismert a külföld is Széchenyi Istvánnak ezen remek művét azonban nem fogjuk teljes pusztulásnak átengedni. A kormány felvette munkatervébe, hogy átépíteti a hidat, mielőtt még valami bajt okozna a rajta járóknak. E célra két évi munka kell. Elzárják a hidat, alátámasztják hajópillérekkel és merevebb tartású lánczszemeket illesztnek bele, mik majdnem semmit sem fognak lengeni a megterhelés alatt. A kőoszlopokat is megvasalják erősen, hogy a merev lánczok huzása nyomában a kő ki ne

morzsolódják. Közel egy millió koronába fog kerülni a hidnak újra építése.

Szobrok. Baja város elhatározta, hogy szülöttjének, Türr tábornoknak emlékszobrot állít a köztérre. A költségre tíz éven át hétszáz koronát ad a város, a többit gyűjteni fogják. A bizottság már meg is alakult. — Nagykároly városa Gaál József író és költőt kívánja megörökíteni szoborral, ki a jóhírű Peleskei nótárius című szindarabot is írta. Ott született Nagykárolyban. . . . A szobrot 1911-ben, a költő halálának századik évfordulójára kívánják felállítani.

Ünnepelt munkások. A diósgyőri királyi vas- és aczélgyárnak kilencz olyan munkása van, amelyek már harmincz évnél több ideje dolgozik a gyárban. Köztük kettő már harmincznyolcz éve! Az ünnepelteket aranygyűrűvel ajándékozták meg munkástársaik és a tiszteletükre rendezett társasestén részt vett valamennyi főtisztviselő is. — A kereskedelmi miniszter kiténtetésre terjesztette föl a kilencz munkást a királyhoz.

Hazatérők. A Sigária nevű olasz gőzös mult héten 365 magyart hozott Genuába Amerikából, kiket aztán különvonaton szállítottak a fiemei kikötőbe át. Utközben egy asszony és egy leány meghalt. — Az Ultónia gőzhajó hétfőn délelőtt 150 magyart hozott vissza Fiuméba. — Az Alice nevű osztrák hajó szombaton érkezett meg Newyorkból Triesztbe és ott 654 magyart tett a partra. Mindezek azt bizonyítják, hogy nincs maradás Amerikában! — A kívándorlás nem csak Magyarországon esőkent meg a rossz amerikai viszonyok következtében, hanem például Oroszországban is, hol még a hajójáratot is beszüntették Libau—Newyork közt, mert nem akad utas a gőzökre. Hasonlóan cselekedett Olaszország is, két hajót tévéen ideiglenesen nyugalomba. Április havában kerek százezer emberrel kevesebb érkezett meg a newyorki kikötőben, mint tavaly áprilisban.

Lipthay István halála. Kisfaludi Lipthay István hirtelen halállal elköltözött az élők sorából. Nem sokan ismerték a nevét, mert szerényen

meghúzódott a munka árnyékában, pedig egyike volt azoknak, kik az új Magyarországot megteremteni segítettek. Ő volt a földmívelési miniszterium állat-egészségi osztályának feje és mint ilyen, magánosok milliós vagyona fölött rendelkezett. Egy jó intézkedés ezreknek használt ezreket, egy hibás elhatározás, vagy egy mulasztás ezreknek ártott volna ezrekkel. Hiszen hazánk vagyonának jó része az állatokban fekszik. Jellemző, hogy ebben az állásban másoknak sokat, magának semmit sem szerzett. Gazdag ember volt, mikor harmincz évvel ezelőtt hivatalba lépett és most szegényen szállt sirba. Hanem Magyarország állattenyésztését mintaszerűvé tudta tenni. Pedig (kivált eleinte) de sokat kelle küzdenie. A tudatlanság, a rossz akarat lépten-nyomon akadályt gördített munkája elé: ő vele esett meg, hogy hivatalos utjárását Torontál vármegye „elemi csapások” czim alatt rováncsolta el; másutt se fogadták kellő jóindulattal. Azt hitték a megyék, városok és földbirtokosok, hogy csak okvetetlenkedés az, mit az állati járványok leküzdésére ez a Lipthay Pista kitalál. Ma persze már mindenki meg van győződve az állami védekezés hasznáról. Ma mindenki áldja ezt a jótét intézkedést.

Az őrangyal. Vasárnap délelőtt Wágner Károly államvasuti ellenőrnek másfél éves leánykaja keresztül bukott a második emelet vasrácsán és le az udvarba. Rémülten futott össze a ház népe, azonban mindnyájuk ámulására a kicsikének egyéb baja nem esett, mint hogy kék foltot szerzett a homlokára.

Duhaj tisztek. Czitta városkában néhány katonatiszt éjfél után, persze már mámoros állapotban felment a templom tornyába és ott folytatta a tivornyát. Az üritett palackokat ledobálták az utcára. A közbelépő rendőrségnek szót nem fogadtak. Reggel aztán katonai őrzőjárat czipelte le az elázott hadfiakat a toronyból.

Sztrájk és tűz. A Kóbrák-féle czipőgyárban Váczott mult héten a munkások letették a dikicsét, sáfát, hogy ők ezentul nagyobb bér-

ért kisebb ideig hajlandók csak dolgozni. Alkudozás folytán már-már helyreállott a békeség, akkor azonban egyik gépnél gázrobbanás történt, ez felgyújtotta a gyárat, mely sok kárt szenvedett. Eltart három hétig, míg a gyár megint dolgozthat, addig a háromszáz munkásnak semmi keresete se lesz.

A vajda vallomása. Surányi Ignác, a dánosi gyilkos cigányok vajdája, most a börtönben meglepő vallomást tett. Azt mondja, hogy a mézszárlásban az ő bandájának csak három tagja vett részt, Balog Tuta, Sztójka Párnó és Trokár Marcsa. A többieket mind ártatlanul sujtotta az ítélet, mert nem is voltak a csárda tájékán. Ellenben részt vett a gyilkosság végrehajtásában egy másik bandából öt cigány, kik ma is szabadlábon kóborolnak az országban. Azt mondja a vén róka, hogy elítéltetése előtt azért nem mert vallani, mivel félt a cigányok bosszujától. Az ügyészség most kiegészíti a vizsgálatot a vajda vallásai alapján és ha szükség lesz rá, indítványt tesz a per megújítására.

Tragédia a pusztán. A Kecskeméttől husz kilométernyire fekvő Bordás pusztán megrendítő dolog történt. Szabó Sándor Urnapján késő este eltávozott hazulról az aratásia, a kis tanyán hagyva fiatal feleségét és három gyermekét. Alig távozhatott messzire, mikor az asszony hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A hogy zuhant, a testével eltorlaszolta az ajtót. A három kis gyermek (kik közül a legnagyobb ötödfél éves, a legkisebbik két hónapos) harminczhat órán keresztül étlen-szomjan ott siránkozott az anya kihült teste körül és nem bírta kinyitni az ajtót. Szombaton reggel feltűnt a szomszédoknak, hogy Szabóék disznai éhségükben kitértek az ölből és gazdáiknál kóboroltak. Ekkor a tanyára sietett egy-két ember, feltörték az ajtót és ott találták a holt asszonyt már oszlásnak indulóban. A két nagyobbik gyerek az anyjukra volt borulva és elájulva az éhségtől. A bölcsőben a kis gyermek még élt, de pár óra múlva kiszüvedett. A kecskeméti kórházban anyát és gyermekét felboncolták és

Ki akar kölcsönt?

Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni forduljon a **Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézetéhez Budapest V., Géza-utca 2.** (saját ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a **közép és kisbirtokoson** segítsen. Ezért **kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.** A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhen. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsönkörrüli teendőt ellát. Kölcsönöket a földbirtok fele értékeig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4½%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4½%-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül **készpénzben fizettetnek ki. Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.**

megállapították, hogy szívszélhűdés ölte meg az ifju asszonyt, a csecsemő pedig érpedést kapott a sok sirástól. A két nagyobb gyermeket is ápolás alá kellett venni a kórházban, annyira elgyöngültek.

Hamis pénzek. Majdnem minden napra esik Budapesten egy sült bolond, azaz hogy egy olyan botor ember, kit vidékről ide tudnak csalni szélhámusok azzal, hogy igazi pénzért háromszor-négyszer annyi hamisat adnak neki, melyet aztán senki se ismerne ki az igaziak közül. Hogy félrevezessék, mutatnak is neki a hamisítványból mintát, mely persze hogy nem különbözik a jótól, hiszen jó az és a szélhámusok egyáltalán nem is foglalkoznak hamisítással, hanem csak mesélik ezt. Mikor a lépre csalt gazdaember átadja a jó pénzt nekik, akkor vagy kerekét oldanak ügyesen, vagy még bajba is keverik az áldozatjukat, rendőrnek adják át, hogy ez az a csaló, a ki hamis pénzt akar forgalomba hozni.

Mert vajmi nehéz a hamis pénzen tuladni, még ha „sikerült” is a hamis bankó. Erre kell csak az igazi furfang. Nemrégiben egy kereskedőt csaptak be alaposan egy hamis ezressel. Boltja előtt álldogál a jámbor, mikor nehéz kosárral arra tipeg egy öreg, toprongyos ember. Épp úgy bukik orra, hogy a kosár betőri a nagy kirakat ablakát. Persze égre-földre esküdjözik, hogy neki pénze nincs, a gazdája küldte postára, azé az ezres, mit nála a motozó boltos talált. A kereskedő azonban nem sokat teketóriázik, magának bírót rögvést csinál, felváltja az ezrest, levon belőle száztiz koronát, ezzel fedezi a kárát, a többit kiadja a napszámosnak. Az sirva, átkozva ballag odébb, de valószínűleg csak az első utca sarkáig sirt, nyavalygott, ott azután annál nagyobbabba kacagott, mert hogy hamis volt az az ezres, sohase a gazdája küldte vele, ő hamisította és így tudta nyakába sózni a boltosnak. Amaz pedig majd hanyatt esett ijedtében, mikor a bankárja visszadobta neki a „pénzt”.

Lányrablás. Apatinból minap egyedül utaztatták Pestre rokonaihoz a kis, tizenkét éves Luczay Mariskát. A hajón két vörös zsidó hálójába kerítette a jól kifejlett fiatal gyermeket, mikor a hajó Pesten kikötött, erővel bérkocsiba hurczolták és azóta nyoma veszett. — Ujabbán megint nagyon elszaporodott Magyarországon ez a lányhus-kalmárkodás: szedik-lopják a magyar lányt, hogy külföldön bordélyosok számára jó pénzért eladhassák.

Családirtság. Biró Lajos részeges gazda Sáregresen Urnapján késsel agyonszurta a feleségét, azután tiz revolverlövessel kivégezte négy leányát. Végül magát is elemészttette volna, de nem halt bele. Ezt a rettenetes vérengzést jóformán az egész falu végignézte kívülről a kerítésen át és senki sem mert a dühöngő emberrel szembe szállani. Az egész megye közönségét forrongásba hozta a rémes történet hire. Ezrivel tódult a nép a temetőbe, mikor vasárnap közös sirba fektették a vadállati apa szegény áldozatait.

Lourdes csodatétele. Párisban a napokban Amette érsek pásztorlevelet bocsájtott ki, amelyben a hitetlenekkel szemben tényekkel óhajtja bebizonyítani azt, hogy hány beteg nyert testi gyógyulást a lourdesi Szűz Mária közbenjárása folytán. Ezen esetek megvizsgálására kánoni bizottságot küldöttek ki, amely megállapította, miszerint *Trouvé Klementin*, *Authierné*, *Wuilierné*, *Brachmann Eszter* és *Franquiéné* asszony súlyos szervi betegségeikből (többnyire elfajult tuberkulozis) Isten akaratából, a **Szent Szűz** közbenjárására gyógyultak ki, tehát meggyógyulásaik csodatételnek tekintendők.

Ezen csodatévő helyre, ahol ezelőtt 50 évvel a áldogságos **Szűz Mária** megjelent, **Hock János** országgyűlési képviselő, kőbányai plébános lelki vezetésével, kőbányai plébános lelki vezetésével mellett zárándoklat rendeztetik folyó év szeptember hó 4-ére a boldogságos **Szűz** születése napjára. A zárándoklat iránt, amelynek — rendező bizottsága alig pár hete megalakult, oly nagy az érdeklődés, hogy a rendező bizottság már most lefoglalhatta az egész utvonatra a különvonatokat.

Jelentkezéseket elfogad és részletes felvilágosítással szívesen szolgál a **Szeptemberi Lourdesi Zárándoklat Rendező Bizottsága** (Budapest, IV., Galamb-utca 4. l. em.).

Krisztus és a démonok.

Keresztények hite a démonról.

Miután megismerték kedves olvasóim a különböző pogány népek és a zsidók hitét a démonokról, lássuk most általában a keresztények hitét azokról. Az új szövetség könyveiből ismerjük meg azt. Különösen a négy evangéliom nyújt kimerítő tájékoztatást; a többi szent könyvekre (jelenésekre és kinyilatkoztatásokra) csak annyiban vehetünk sulyt, a mennyiben az evangéliom szövegét felvilágosítják.

A négy evangéliomban számos helyen találunk szöveget, mely ismereteket nyújthat a keresztények démoni hitéről.

Maga a szó: démon, ördög,

ritkán fordul elő, annál többször az, hogy: démoni, ördögös, megszállott, midőn valamely emberre vonatkozik. A gonosz szellemet úgy ismerteti az evangéliom, a hogyan embernek ártására tud lenni.

Az ördögös szó alatt olyan állapotját az embernek kell érteni, mely tisztára természeti uton meg nem magyarázható; szellemi munka eredménye az, melyben az ember dühödött, igen gonosz indulatu lesz és maga erején felül is kénytelen a rosszat cselekedni. Az evangéliom a gonosz szellemet legtöbbször tisztátatannak, sokszor vaknak és némának, egyszer-más-kor még nagyon rossznak is mondja; ilyen formán azután az ember is, ki a gonosznak hatalmába került, tisztátalan hajlamú, rosszra törekvő és vakmerően romboló lesz a lelkében, de testileg is elváltozásokat szenved, megnémul, megvakul, vonásaiban eltorzul, tagjaiban elnyomorodik. — Névszerint legtöbbször Sántát említi a démonok közt az evangéliom és csak egyszer-ezyszer illeti azt más névvel. (Belzebub, Asmodái).

Minthogy a keresztények ama hitét, hogy démonok valóban léteznek, újabb tudományos kritika alapján czáfolják, tehát az kellene, hogy a modern tudomány zászlóvivői ellenében mi most itt az evangéliomok hitelességét, valódiságát és hitelképességét bizonyítsuk. Hogy a szent evangélisták az igazságot tudhatták, mondanunk akarták és nem is mondhattak mást, mint éppen az igazságot. (Még akarva sem irhattak volna ellenkezőt az igazsággal, mert hiszen a Szentlélek volt a művük tulajdonképpeni szerzője, ők csak szerszámok abban, alig különbek, mint az írópennájuk!) Tizenkilenc évszázad óta van egyházunk ezen okmányoknak birtokában, és mindenkor szállítani volt képes az igazságuk bizonyítékait, valamint igazolni tudta, hogy egyedül jogosított letéteményese ezen okmányoknak. Ily viszonyok közt nem az egyház van soron, hogy újabbban is és ismételve szállítson bi-

zonyítékokat, hanem azok, kik az ősi álláspontot helytelenítik, kik tagadva és czáfolva mást mondanak, mint az egyház: azoknak illenék bizonyítani, a mit tudnak... ez azonban nem fog nekik sikerülni, mint a hogyan a multban sem sikerült senkinek.

Minthogy így hosszas és tudományos bizonyítást mellőzhetjük, halljuk inkább a legújabb kor kiváló nagy alakjainak mondásait, kik az egyház ellenesei előtt is sulylyal bírnak és kik az evangéliom mellett törték lándzsájukat.

A német költők legnagyobb alakja, Goethe, így szólt: »Kitünően valódiaknak ismerem el az evangéliomokat, mert olyan fény árad ki belőlük, mely csak Krisztusból magából világolhat ki; belőlük táru elem az istenség, ahogyan azt csak emberi szem elviselheti. Meghajlok az evangéliomok előtt, mert az erkölcs legnagyobb elvének isteni kinyilatkoztatását tartalmazzák.«

A francia hitetlenség pátriárkája, Jean Jack Rousseau, ezt a valamást teszi: »Szokratesz tetteit senki se vonja kétségbe, pedig távolról sincsenek bizonyítva. Ellenben Jézust kételkedve olvassák, nola erősen be van bizonyítva!«

Ilyen nyilatkozatokat mi is szívesen hallgatunk, de előttünk nem ezek bizonyítanak az evangéliom igazsága mellett, hanem az egyházi tekintély maga; mert isteni megbízatást egyedül a mi egyházunk kapott, hogy ezen okmány-szerű könyveket átvegye, a jövőbe nemzedékek számára megőrizze, tisztaságukról (hamisítatlanságukról) gondoskodják és szükség esetében azokat magyarázza. Az egyház kánonjai megszabják, hogy a szent könyvek közül melyek tartalmazznak isteni kinyilatkoztatásokat és felvilágosításokat. E kánoni könyvek hiven tükröztetik a katolikus hitet és ezen könyvek valódisága már nem is tűr kétséget józanul, annyira be van az bizonyítva; évszázadok munkája volt a bizonyítás, ma már csak elfogadni kell a kivított bizonyítékokat! Az egyház azt vallja, hogy a kánoni

szent könyvek tulajdonképpeni szerzője a Szentlélek Uristen; így az evangéliomok tekintélye minden más, profán könyveken messzi felül áll.

Az evangéliomok ismertetik meg velünk Jézus Krisztust, aki tengelye következő világnak, aki napja lett az emberiségnek, mert benne az emberi tökély legfelsőbb foka fellelhető és mert benne az erkölcs szinte megtestesül. A nagy Napoleon tette egyszer azt a megjegyzést, hogy ime, Jézus volt az egyetlen élő lény a földön, ki merete mondani magáról: »Én Isten vagyok!« hozzáette, hogy egykor Nagy Sándor, a maczedonok világhírű királya is megkoczkáztatta magáról ezt a nagy kijelentést, de »egész Görögország az oldalát tartotta nevetében.« Mohamedet és Konfúciust az istenség ügynökeinek mondja Napoleon, a pogány egyistenimádókról pedig okosan felismeri, hogy azok csak Isten egyik-másik ténykedését, tulajdonságát ismerték fel, de a maga tejjes egészében nem érték fel észszel az Urat.

A hitetlen protestáns, Strausz Dávid Frigyes, tagadja, hogy Jézus Isten lett volna, de a lángész és humanizmus templomában neki itéli oda az első helyet.

Mi pedig hisszük és valljuk, hogy Jézus valóban Isten!

Az ő megjelenése forduló pontot képzett a világ történetében. A démoni hit körül is erős dolgot mivel rajtunk Jézus. Előtte is, utána is az emberiség lelkülete el volt telve a hittel, hogy démonok vannak. Ez a tudat foglalkozást adott minden népek elméjének és magával ragadott minden nemzedéket. A nagy hatások közt, miket Jézus gyakorolt az emberi nemre, egyike a legfontosabbnak, hogy feltárta előttünk a démon igazi eszméjét és ezért érdekel minket annak látása, mikép viselkedett. Megváltónk a démonokkal szemben és minő viszonyban volt velük.

Jézus ismeri a démonokat.

Krisztus Urunk társalgás és tanítás formájában közölte tudományát

az emberekkel. Látta mások gondolatát és kérdezte is: „Miért gondoltok rosszat szívetekben?“ (Máté 9, 4.) Tudta, hogy ellenségei tanácsot tartanak ellene és keresik elvesztésének módját, azért kitér előlük. (Máté 12, 14, 15.) Judás ügyesen titkolta az ő árulási tervét és Jézus mégis mondja az apostoloknak: „Nem mindnyájan vagytok tiszták!“ (János 13, 10, 11.) E feltűnő szavakat János így fejtí meg: „Tudta ő, hogy ki fogja elárulni.“ Azt is tudta, hogy most ime kérdezni akarják tanítványai, azért kérdészenül is felel nekik: „Azért mondom meg már most, mielőtt történik, hogy ti, mikor majd megtörtént, higyjétek, hogy az vagyok, kinek magamat mondom!“ (János 13. 19.; 14, 29.; 16, 4.)

Ezek a bizonyítékok, miket elibénk állítanak a szent evangélisták, tanúsítják, hogy Jézus tudása mennyire korlátlan volt, hogy egyformán nyitva látta az emberek titkait és a jövődök titkait

Aki ennyire tulszárnyalta tudásban minden embertársát, annak ismernie kellett a démoni világ titkait is. Társalgásai és tanításai közben Jézus többször is szót ejtett a démonokról és minden következő időkre a leghasznosabb kinyilatkoztatást tette e fontos dologról. A szavakból miket Jézusunk vagy nagy tömeg jelenlétében vagy csak tanítványai kisebb csoportjában mondott, a démon felől a következő ítéleteket formálhatjuk magunknak:

1. A démonok önálló, személy-szerű lelkek.
2. A démonok Isten jogara alatt álló lelkek.
3. A démonok bukott angyalok.
4. A démonok eltaszított lelkek.
5. A démonok ellenséges indulatu lelkek.
6. A démonok hatalmas lelkek.
7. A démonok azonban korlát-zott tehetségű lelkek.
8. A démonok tisztátalan lelkek.
9. A démonok egy országnak tagjai.

E vélemények Jézus szavaiból állapíthatók meg és bizonyítják, hogy Üdvözítónk a démonokat jól ismerte, tudását pedig, mint Isten küldöttje, az emberiség hasznára feltárta.

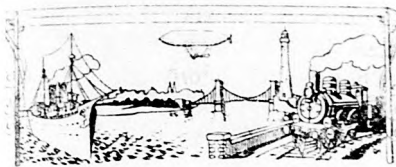
NÉP

A vi
orosz
újabb
mert ké
csatlako
új nem
régí há
monark
Olasz
erősebb
hármass
hogy It
barát, e
Franczi
részt
osztrák
ország
kulás.
ellene
akarja
erőt. O
előre n
osztrák

Egye
hangoz
pek érz
pai há
nemzet
volnán
meg va
háboru
— De,
királyo
fogja n
séget é
minden
veres b
ez a r
összecs
tásban,
geren
ágyuk,
nagy
képe.

Ang
angliká
nagytel

NÉPEK, NEMZETEK.

A világhelyzet. Az angol és orosz nemzetek közeledése által újabb hármasszövetség jött létre, mert kettőjükhez immár nyíltan is csatlakozik Franciaország. Ez az új nemzet-csoport szemben áll a régi hármasszövetséggel, melynek monarkikiánk, a németbirodalom és Olaszország a tagjai. Melyik az erősebb, azt rögtön látjuk. A mi hármasszövetségünk annyi is gyengébb, hogy Itália nem őszinte fegyverbarát, egyrészt hajlamai és érdekei Franciaország mellé húzzák, másrészt régi számadása volna az osztrák császársággal is. — Németországot nagyon izgatja az új alakulás. Érzik, hogy tulajdonképp ellene irányul a tör! Anglia meg akarja törni a német tengeri haderőt. Oroszország pedig a balkáni előre nyomulását forral boszút az osztrákság ellen.

Egyelőre általánosan a békét hangoztatja minden nemzet. A népek érzik, hogy egy esetleges európai háborúnak, melyben ez a hét nemzet venne részt, csak vesztesei volnának, győztesei nem. A népek meg vannak győződve, hogy ilyen háború esztelenség és bűn volna. — De, haj, mégse biztos, hogy királyok és főurak kívánsága nem-e fogja mégis felidézni az esztelenséget és a bűnt? Fegyverben áll minden nemzet és nyögi a fegyveres béke átkát minden nép. Ha ez a millió sok fegyver egyszer összecsap, pláne ilyen csoportosításban, hogy szárazföldön és tengeren egyszerre dörögnének az ágyuk, akkor bizony igen könnyen nagy változást kap Europa térképe.

Anglikánok gyűlése. Több anglikán vallású érsek, püspök és nagytekintélyű államférfiu gyűlést

tartott vasárnap Londonban, melyen huszezernél több hallgató volt jelen a népből. Tárgyalták a nagyon fontos kérdést: hogyan egyesülhetne az angol protestáns felekezet az ősi katolikus egyházzal. Általánosan azt hangoztatta minden szólok, hogy a beolvadásnak akadályja nincs, vagyis az anglikánok a katolikus hit minden dogmáját elfogadhatják, csak csupán a pápai csallhatatlanság hitelvéré kérnének Rómából kimerítő és megnyugtató értelmezést.

Északamerika elnöke. miután Rosevelt véglegesen visszalép, őszkor lesz választandó. A republikánusok egyhangulag Taft Emil körül sorakoznak, ki régi munkatársa a mostani elnöknek és jelenleg a hadügyi miniszteriumot vezeti. Az amerikai magyarok is rokonszenveznek a jelölttel a támogatást biztosítottak neki.

Az új szerb kormány. Péter király Velimirovics szenátort bizta meg kormányalakítással, kinek kineveztetését a kormánypart is, az ellenzék is jól fogadta. Az új kormányelnök a középítési tárczát tartja magának, többi minisztereit is már felterjesztette. Velimirovicsot már ezelőtt két ízben is megkínálták a magas polczczal, de elhárította magától; csak az építésben találja kedvét.

A spanyol királyt felesége mult héten ajándékozta meg a második fiuval. Oly váratlanul jött az ujszülött, hogy majdnem bajba sodorta anyját, de azért rendben ment végbe a lebetegedés.

Bombázás Teheránban. A perzsiái forradalom elérte tetőpontját; miután a parlament megtagadta azon képviselők kiadatását, kik Mohamed Ali sah ellen izgatták a népet, a sah feleletül katonáit küldte az országába, hogy fogják el a forrongás szitóit. A parlamentből azonban löttek a katonákra. Ekkor a sah tíz ágyut vonatott a parlament elé és halomra lövette az egész palotát. A sebesültek számát félezer-nél többnek mondja a távirat. A

képviselők is tüzeltek vissza. A katonaság azután fosztogatni kezdett a városban és temérdek gyilkosságot hajtott végre. — A parlament ellen intézett államcsiny nagy riadalmat okoz az országban. Tebriz város lakossága trónvesztettnek mondja Mohamed Alit és helyébe Zillesz szultánt, a sah nagybátyját kiáltotta ki. A sah azonnal odarendelte csapatait, a várost leverte, harmadában porig rombolta, nagybátyját elfogatta, családjával együtt halálra ítélte. Sok vérontásra lehetünk elkészülve a nagy birodalomban. Europa nem avatkozik Perzsia belügyeibe; a két érdekelt nagyhatalom Anglia és Oroszország csak arra kötöttek szövetséget, hogy Perzsiát függetlenségében csorbolni nem engedik.

A marokkói zavar folyton élesedik. Most már a tengeri kikötők is Mulej Hafidot ismerik el szultánnak és Abdul Áziszt a trónról lekenyszerítik. Az európai hatalmak nem fognak az új szultán elé akadályokat gördíteni, ha elismeri a szövetségeket és adósságokat, miket bátyja csinált. — Hír szerint Abdul Áziszt már hiába keresik az élők közt; egyik hölgye méreggel itatta meg, nehogy élve kerüljön ellenségei kezébe.

A király kegyelete Királyunk Potocky grófnak gyermekeit hercegi rangra emelte. Így kíván a meggyilkolt lengyel helytartó emlékének áldozni. Potocky gróf gyilkosát a törvénytörés még mindig büntársai miatt faggatja, azért késik bűnének tárgyalása.

Kémény nélküli hajó. A haditengerészek szivesen kiküszöbölnek a hajókéményt; nemcsak mert a füstje árulójuk szokott lenni, hanem mert akadályozza az ágyuk irányítását. Anglia most egy 21000 tonnás új hadihajót épített, melyet gázgép visz, tehát nincs szüksége kéményre. Tíz öblös ágyu van rajta. 54 millió koronába kerül!

Égő folyó. Drohobic lengyel község mellett a kőolajfurók a folyó vizére szokták bocsátani a hasznavehetetlen petróleumot. Szerdán éjjel

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színhazak,

Raktár: II. Lánchíd-u. 4.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR.

elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges aczéhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 firtól fejlebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

császári és királyi udvari
HANGSZERGYÁROS

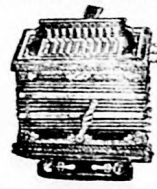
művészek stb. szállítója

Gyár: II., Öntőház-u. 2.

Ajánlja saját gyárában készült

elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges aczéhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 firtól fejlebb.

Kivitel nagyban és kicsinyben

egy elhajtott gyufa parazsától tüzet fogott a veszedelmes folyadék és a folyó égni kezdett. A tűz eleinte a mezőkre harapózott el, de utóbb a várost is megtámadta. A tüzoltók több száz munkással oltották, de hiába. — A környék falvai küldöttségben mentek Bécsbe a kormányhoz, hogy védelmet kapjanak a minduntalan megisméltendő tűzveszedelem ellen.

A honáruló büntetése. Ulmo francia tengerésztiszt elárult egynehány katonai titkot a németeknek; ezért több évi fogságra ítélték és megfosztották rangjától. A lefokozás nyilvánosan történt meg Toulonban a Rökus-piaczon. A nép lázasan várta az árulót és szidalmakkal halmozta el, mikor kivezeték. Négy-szögben álltak ott a tengerészek és ekkor egy kapitány hangosan felolvasta az ítéletet. Most előlép egy altiszt és megindultan az egykori tisztje elé lép, hogy az ítéletet végrehajtsa. Először kabátja ujjáról, azután sikkájáról tépi le az aranyzsinórt, harmadik mozdulattal lerántja a vállrojtokat. Végül elragadja Ulmo kardját, térdén ketté töri és az áruló lába elé hajítja e szavakkal:

— A francia nép nevében! méltatlan ember nem viselhet fegyvert!

Az elítéltnak fedetlen fővel, sikkáját kezében hordva, el kell lépkednie a katonaság sora előtt. Ulmo tágra nyílt szemmel bámul maga elé, mikor lép, arca össze van aszva a sok lelki szenvedéstől, melyet kiállott. A nép pedig folyton átkozza és szidja őt, míg csak vissza nem viszik börtönébe a katonák.

A szép Lison, kinek pénz kellett mindenáron és ki miatt Ulmo a becstelenség legutálatosabb útjára lépett, nem kísérte el kedvesét a vesztőhelyig, hanem már korábban elmenekült hazájából.

Fedák Sári Berlinben. Budapest egykor becézett és érdemén túl is becsült kedvenc primadonnája mult hétfőn lépett fel Berlinben, miután elébb megtanult németül. Verő Györgynek Kleopatra című operettejét választotta és eléggé megállta helyét. A berlinieket is elragadta a táncművészete, ám annál kevésbé tetszett a hangja és a játéka. Berlinben nem divatos az a primadonna-kultusz, a mi Budapesten járja. Ott az emberek egy jó ötletért, egy jó melódiáért, mit a darabban felfedeznek, ezírelvel tola-kodnak a színházba, de már a primadonnaért magáért meg nem váltják a jegyet. Tapasztalnia kellett ezt Fedáknak is, hogy hiába

tétette arczképét az öles plakátokra, jobbadán csak magyarok (köz-tük Szögyény-Marich nagykövet) foglalták el a helyet, azután a színházak iránt inkább érdeklődő uris emberek, de maga a berlini nép nem igen mutatkozott.

Pedig ugyancsak elég reklám előzte meg a Fedák-estét. A berlini lapok heteken keresztül irtak hasá-bokat róla, hogy mekkora szerepet játszott Magyarország politikájában is Fedák Sári. Hogy pusztán egy-maga buktatta meg Tisza Istvánt és hogy egyedül maga hozta létre a koalíciót... Már-már kikiáltot-ták Magyarország koronázatlan királynéjának is.

De sem ennek, sem a meghívott vendégek tapsainak nem akadt elég hangos visszhangja a berlini milliányi nép köréből. A porosz főváros mulatni vágyik a színházban, nem pedig adót fizetni.

Az Urangyala jubileuma.

A komárommegyei Udvardon legközelebb száz éves jubileumát ülik meg annak, hogy Róbert Károly idejében Tamás esztergomi érsek alatt az udvari Szentmártonhalmán az ország főpapjainak egy része tartományi zsinatot tartott és azon elrendelték, hogy a nap nyugvása órájában minden templomban huzzák meg a harangot, mint jelet a közös Urangyalára. Az esti harangszó hely-lyel-közzel addig is szokásba volt, de kötelezővé az egész ország területén csak a zsinat határozata alapján lett. A nevezetes eseményt a Szentmártonhalom harangjai fölött levő kronosztikon ekkép örököltette meg:

Itt zengett a harang
eLső üDVözLete nékeD
Szüz Anya! nyILt háLát
Hunnla bérCei közt.

A kronosztikon betüiből az 1309-ik évet kapjuk, mint a zsinatnak történeti idejét.

Az Urangyalának magyar eredete minden kétségen kívül áll. XXII. János pápa 1327-ben csak a meglevő szokáshoz alkalmazkodott, mikor az Urangyalát a külföldre is kötelezővé tette. A déli harangszót 1368-ban a lavauszi zsinat rendelte el, viszont a déli Urangyala ismét magyar emlékezhez fűződik. Tudniillik

Hunyady Jánosnak és Kapisztrán szent Jánosnak ama fényes győzelméhez, melyet a törökökön Nándorfehérvár bevételekor arattak 1456-ban. III. Kaliszt pápától származik ennek a bullája.

Az udvardi jubileum fővédnöke Vaszary Kolos hercegprimás lesz, a védői kar pedig az összes püspököket egyesíti magában. Napja és közelebbi részletei az ünnepségnek még nincsenek megállapítva, de országossá fogja tenni az ünnepet nemcsak a rendezőség törekvése, hanem a magyar nemzetnek hagyományos és romolhatatlan szeretete az Istenszülő Máriához, Magyarország Pátrónájához!

A nemes gesztenyefa.

Kevés fa van, mely annyi haszonnal járna, mint ez. Gyümölcse, mely délvidéken sokszor a kenyeret pótolja, keresett árucikk. Már a tizedik évben terem, husz éves korában megadja a rendes termést és ebben aztán kitart legvénebb koráig; 150—200 liter a termése egy évben. Négyszáz, sőt hatszáz éves korig is él. Fájából gerenda, ászokfa, deszka és kűszöb kerül ki, kitűnő minőség, mely vetekszik a tölgygyel. A Földközi-tenger országai boros és olajos hordókat gyártanak belőle és sok más edényt, melynél a tartósság a fő kívánalom. A németek építésre használják fel és tapasztalatból tudják, hogy tartós a ház is tőle. A jól kezelt gesztenyefaerdő (kivált lapályon és mély, nyílt völgyben), több hasznot hoz, mint akármelyik másik. Elszászban megfigyelték, hogy évenként 150—240 márkát hoz egy hektár ilyen erdő, az élő fák pedig 15—16 méterrel nőnek ezalatt nagyobbra. Melyik másik fáról mondhatjuk el ugyanezt?

Téves az a nézet, hogy a szelid gesztenye csak délvidéken fizet jól. A hol a szőlő megterem, ott jól fizet ez is. Elszászban száz méter magas hegyeken találjuk pompás állapotban. A Harz vidékén, nyirkos sötét völgyekben jobban él, mint sok meleg tájon. Hollan-

diában, hol már a szőlő sem terem, sok helyütt találunk gesztenyefát egyenkint, fasorban vagy csoportban. Közepes talajon mindenhol jól terem és magját jó étvágygyal eszik. Ültessük csak minél sűrűbben minden kínálkozó helyen.

Korzika híres gesztenyeerdeit most veszély fenyegeti, mert a fáhéjából gallus-savat csinálnak és e célra erősen irtják az erdőt. A fából magából is lehet csersavat kapni. De ha ezt nem is tekintjük, elég haszon már maga az évi termés is, fáját pedig asztalosok, sztergályosok, teknővájók és pintérek drágán veszik, csak kaphassák.

KEDVDERITŐ.

Betegség.

— Te miattad vagyok most beteg.
— Már hogyan?
— Mikor tegnap tíz pengőt kértem tőled, oly hidegen utasítottál el, hogy meghültem.

Mindig.

Elza: Ki nem állhatom a hosszú menyasszonyságot.

Biri: No én se; én mindig csak 3—4 hétig szoktam jegyben járni.

Az ivó öröme.

Most örülök csak, hogy azelőtt oly sokat ittam! Az orvosom ezentel csak „a felét” engedi meg!

Miért anyanyelv?

Mert az apa legtöbbször alig jut szóhoz és így miatta a gyermek néma is maradhatna!

Ok és okozat.

Azt henczegeti a német, hogy minden okosság tőle indul ki a világba. Hát azért van az, hogy ma mindenütt található, csak német fejben soha!

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás. Az idén Péter-Pál napja elvesztette a jelentőségét, mert jóval előtte fenték élesre a kaszákat és kezdték az aratást. Pestmegye

déli része jóformán kész is vele. Az érés teljes volt és a gazdák attól féltek, hogy kipereg a szem, ha nem aratnak. A terméssel mindenütt megvannak elégedve, bár próbacséplés nem történt. — A hőség ország-szerte állandó s ha rövidesen nem kapunk esőt, megsínyli a kukorica és burgonya.

A malmok szünete. Junius második felében teljes szünetet tartottak a budapesti malmok, mert drága volt a buza, de a lisztnek semmi keletje nem látszott. Munkásaikat azért nem bocsátották el, megadták teljes fizetésüket a szünetidőre is. Most újra üzembe lépnek és hetenkint négy napot dolgoznak.

Románia baja. Románia rossz aratásra van elkészülve. E miatt az ottani kormány eltiltotta, hogy takarmányt vigyenek ki az országból; kivált szalmát ne! Minket ebben a tilalomban csak a köles érint, mert abból vásárlunk sokat az oláhoktól. Románia fő keresetét a takarmánykivétel képezi, tehát az idei évet általánosan meg fogja érezni szomszédunk.

Viráglopás. A minisztertanács kimondotta, hogy ki más kertjében engedelem nélkül virágot tép, mezőrendőri kihágást követ el és lopás címén vádolható.

Mezőgazdasági kamarák. A földmivelési miniszter szerdán tette közzé a mezőgazdasági kamarákra vonatkozó törvénytervet. Megokolásában azt mondja Darányi, hogy a szabad verseny által sok tekintetben sujtott gazdáknak szükségük van közös védelemre. Míg a kereskedők és iparosok a kamarák útján jól jártak, a gazdák is tapasztalni fogják, hogy kamarái egyesüléssel az összesség érdekei jó oltalomban fognak részesülni. Lesz egy országos és hat kerületi kamara. Az országos kamara tagjait első ízben a miniszter fogja kinevezni, lesznek azok nyolczvanan. Az elnök mellett harmincz tagu igazgatóság fog működni. A kerületi kamarák tagjait, székhelyét és hatáskörét majd a király jelöli ki. Tag lesz bennök husz, kiket választás útján a gazdák küldenek ki. A kormány is husz szakértőt küldhet a kerületi kamarákba.

Inas közvetítés. A budapesti munkaközvetítő intézet (József-körut 36.) figyelmezteti a szülőket, kik mesterségre adnák a fiukat, de lakóhelyükön nem tudják tanítómesterhez adni, jelentsék be ezt egy levelezőlapon. Ingyen helyezik el a fiut részint a fővárosban, részint más nagy városokban.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 33.60, egyes 33.20, kettes 32.80, hármás 32.20, négyes 31.80, ötös 31.40, hatos 30.60, hetes 29.40, nyolczas . . . F. . . . G. . . .

Buza ára e héten emelkedett.

Minőség	kilos	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	74	24.50 — 24.90
„	75	24.80 — 25.20
„	77	25.20 — 25.70
Pestvidéki	74	24.30 — 24.70
„	75	24.60 — 25.00
„	76	24.80 — 25.20
„	77	25.00 — 25.50
Bánsági	74	24.40 — 24.80
„	75	24.70 — 25.10
„	77	25.10 — 25.60
Bácskai	74	24.60 — 25.00
„	75	24.70 — 25.20
„	77	24.75 — 25.05
Fejérmegyei	76	24.20 — 24.60
„	77	24.90 — 25.40
Rózsa l. rendű	20.50	— 20.80
„ középrend.	20.30	— 20.50
Arpa takarm. l.	14.10	— 14.40
„ „ „	13.70	— 14.10
Köles	11.50	— 12.00
Zab l. rendű . .	16.60	— 16.80
„ „ „	16.00	— 16.40
Tengeri (belföldi)	14.10	— 14.30

Repcze névleg 35.60 korona. Burgonya sárga 4.60—6.00 korona, rózsasajt 5 korona száz méter mázsánként. Hagyma ötven kilós zsákokban — Réti szena 6.40—9.20; muhar 8.20—9.80; zsupszalma 6.40—6.60; alom 5.00 korona méter mázsája.

Disznózsír 100 kg 1.32 K, szalonna 1.08 és 1.16 korona közt. Háj 1.36—1.40 a kilója; füstölthús 1.40—1.60 korona; hazai sonka 1.80—2.10 korona. Teavaj 2.80—3.10 korona; főzővaj 1.80—2.20 korona. Tehénturó kilója 30—40 fillér. Tojás ládája (1440 darab) 77—78 korona.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

7685-ik előfizető. A postamesteriséget akár a postasegédtsízi tanfolyamon, akár valamelyik postamester oldalán tanulhatja meg. — **Sorsjegyekről.** Az összes, e hét közepéig kért sorsjegyek kihuzatlanok. — **R. I. Léva.** Kiadóhivatalunkban is megrendelheti. Ára 4.20. — **T. I. Halmosfő.** Az egyesület és a pénztár változatlanul fennáll. — **J. J. Tolcsva.** Jelentkezhetik vizsgára. — **Kövágó.** Arra a fiatal emberre az általános kegyelem nem vonatkozik, hanem külön kérvényt kell beadni érdekeiben. — **Rendes.** Ügyvéd nélkül így bonyolított pört nem folytathat. — **A. János.** Az oklevél nem nagykorusi senkit. Nincs szavazati joga. — **Sz. J. 1.** A községnek 860 lakosa van, 115 lakóháza és 18 ezer holdnyi határa. 2. Budapesten nem tart szállást.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

V. J.-né. Tótkelésény. 1909-re is jut 2 K. — **V. J. Lucska.** A 4 K megjött. — **F. J. Németfalu.** Félévre elég. **R. Gy. Antalfalu.** Előfizetése július végén jár le. — **T. J. Karczag.** A külső K jövő év májusáig elég. — **B. M. Kisgyarmat.** 1909. márciusban jár le. — **T. K. Nógrádfa.** Ugy van. Novemberig e ég. — **L. Gy. Drenovác.** Előfizetése most járt le. Sorsjegyét nem huzták ki.

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA“
benzinmotorok és motoreséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégtől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.
Hol használt járgányos s gőzcseplőkészletek cserébe is vétetnek

Hirdetéseinket az olvasók szives figyelmébe ajánljuk!

Muschong-buziasfürdői
SZÉNSAV-MŰVEK

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes, vegyileg legtisztább folyékony szén-savot.

szén-savat
a világhírű buziasfürdői szén-savforrásokból. — Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szén-savval. — Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás.

Sürgönczím:
Muschong, Buziasfürdő
Interurban telefon 18. sz.

Kettős elektromágneses kereszt
gyógyit és felüdít kezesség mellett.
Telefon 45-22.

E készülék gyógyit és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén neuralgia, vértúlulás sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothalás, a szívverés, szív- R. B. 86967. sz. beri szervezetet meg-görcsök, asztmatikus rohamok, rohanó betegségek el-gyomorgörcsök és egyéb gör-csök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz, köszvény, ischia s bajaiban, in-fluenzában, s a velejáráó hát-fájásoknál, különösen ideg-bántalmaknál s a velök járó álmatlanság bajaiban; a ren-detlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamosáram a gyógyító szere. E készülék-nek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villa-mos áramot áradoztat szét a testben s míg egy felől szinte bámulatos sikerrel gyógyit; más-felől a leghaladato-sabb ovószert az em-len. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz-éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irodám-ban levő elismerések és bi-zonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálá-san emlékeznek meg talá-lmányomról, mindenkor min-denki által megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyit meg készülé-kem, az visszakapja pénzét. Ahol már minden hasztalan, volt, kérem tessék a készülé-kemet megpróbálni.

Oly betegségek ellen való, melyek 16 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére
Müller Albert, Budapest, V/5., Vadász-utca 84. szám.

Pázmány nyomda és irodalmi vállalat Budapest, VIII., Köztemető-ut 8.

KRISTÁLY FORRÁS

szénsavval telített ásványvíze hasznos ital *étvágy zavarok-nál és emésztési nehézségeknél.* A legtisztább és *leg-egészségesebb* asztali és borviv. — Hathatós *szomjcsil-lapító.* — Ovószert fertőző betegségek ellen. — Orvosi rende-let szerint egy melegített pohárral igyék éhgyomorra. — Ki-vánatra telítésnélküli töltést is szállit a

Szt. Lukács fürdő Kútállalat Budán.

„Szt.-bukácsfürdő“
gyógyfürdő, Buda.

Téli és nyári gyógyhely
Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapborogatások, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádifürdők, gyógyvízuszodák. Olcsó és gondos pensio. Csúz, köszvény, ideg-bőrbajok. Lakás, ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda.

Gazdáknak kiválóan fontos!!

Jövedelmüket a mesterséges **Baromii-tenyésztés** által tetemesen növelhetik. E célra **legjobb a szab. PARTMANN-féle CSIBE KELTŐ és NEVELŐGÉPEK,** mert **kezelésük egyszerű, hatásuk biztos, olcsók, tartósak.**

Arjegyzékkel és utasítással készséggel szolgál a feltaláló és készítő:
PARTMANN JÓZSEF BUDAPEST: 192.
V., VÁCI-UT

Olcsó eseh ágytollak

5 kiló új fosztott 12 K; fe-hér, pehelykőnyű 18-24 K; hófehér fosztott 30-36 K; szállítás franko utánvétellel. Cseré és visz-szavevés a postai meg-térítésével történhetik. **SACHSEL BEMBEDEK, Lobes 11 Pilsen U, p. Csehszország**

GŐZCSEPLŐ-KÉSZLETEK,
magánjáró lokomobi-lok, használtak, gyá-rilag javítottan, ked-vező fizetési feltéte-lekre szállit

SEIFRIED HUGÓ, BUDAPEST,
Katona József-utca 7.

Derűs képek.
Irta: **Maróthi János.**
Kapható 1 koro-náért a kiadóhi-vatalunkban.

Benzin-nyersolaj-és szivógáz-motorok

Motors cséplő-készletek.
A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék ár-jegyzéket kérni, ingyen küldjük.

DOBRY ANT, motor- és géppárainak magyar-orosz kizárólagos képviselője.
Kovács Mihály és Társa
Budapest, V, Hold-utca 23.

Porszívó készülék cséplőgépre!

A port a gépből kiszívja és 30-40 méterre a levegőbe dobja, úgy, hogy az a cséplőtérrel egészen eltűnik. A munkások por nélkül dolgozhatnak. Portól mentes lesz a szalma és pelyva is, tehát dupla erejű takarmányt ad. Bővebb leírást ingyen küld

Hartmann Jakob mezőgazdasági géppárra Uj-Verbászról.